

ANUARUL
ȘCOALEI NORMALE DE INVĂȚĂTORI
— DIN CONSTANȚA —
PE ANUL 1921—922

1923
CONSTANȚA

Institutul de Arte Grafice și Editură «CONSTANȚA» Societate Anonimă — Constanța

A.

ISTORICUL SCOALEI NORMALE

I.

Școala Normală din orașul Constanța a fost înființată la 1893, în Octombrie, primindu-se elevi din Dobrogea cu 4 clase, indiferent de vârstă. Intrucât, școala era menită să deservească numai Dobrogea și, avându-se în vedere marele număr de învățători și institori, pentru această provincie, *școala era numită de învățători și institutori*. In programa de studii se prevăzuse și învățarea limbilor turcă și bulgară, pentru a atrage și populația turcă și pe cea bulgară.

Această școală a fost înființată prin stăruința foarte mare a lui Ion Bănescu care, în calitate de inspector școlar primar, cunoștea starea culturală a Dobrogei și vedea că este mare nevoie de învățători. Școala fiind așezată pe baze solide, condusă de un director capabil și secondat de profesori harnici, promitea să umple, în scurtă vreme, golurile în învățământul primar din această provincie.

Astfel, în Septembrie 1895, cu ocazia inaugurării podului dela Cerna-Vodă, școala normală a fost vizitată de regele Carol I, însoțit de răposatul Tache Ionescu, ministru al instrucțiunii, pe atunci, și de ministrul de războiu, generalul Poenaru, cari au rămas pe deplin mulțumiți, regele felicitând pe director de felul cum a găsit școala.

A vizitat apoi, internatul cu deamănuntul și surpriza cea mare pentru rege era diferența între elevii clasei I-a, înbrăcați în hainele lor cum venise de pe la sate și între ținuta corectă și schimbarea cea mare a celorlalte clase, ceea ce a determinat pe rege să întrebe dacă și ceilalți erau tot așa ca cei din clasa I-a, când au venit la școală.

Aceasta a determinat pe regele Carol de a avea ochii ațintiți asupra orașului nostru din punct de vedere cultural și totdeauna, când venea, vizita școlile și se întreținea asupra lor, atât cu profesorii cât și cu elevii, amintindu-și perfect de acei pe cari îi cunoscuse cu ocazia vizitei școlii normale.

Din nefericire școala a funcționat numai trei ani, căci pe ziua de 1 Iulie 1896 este desființată, iar profesorii vor forma corpul didactic al gimnaziului «Mircea cel Bătrân» creat la data desființării școlii normale.

Școala normală a fost desființată pentru diferite motive, dintre cari cel financiar era mai ales scos în evidență. Aceasta dovedește ce puțin s'a făcut în Dobrogea pentru învățământ și cum școala a fost totdeauna instituția cea mai repede sacrificată, când erau în cumpănă necesități bugetare.

Dar aceasta nu s'a petrecut numai în Dobrogea ci în tot regatul, în ceea ce privește învățământul primar și normal primar. *Poetul D. Bolintineanu* ca ministru al Instrucțiunii și al Cultelor, prevăzuse în bugetul anului 1864, crearea a 800 școli primare, iar urmașul său la acel minister, primul medic român, Nicolae Crețulescu le-a tăiat dintr'un condeiu. Și așa, s'a mers până mai anii trecuți: un ministru desființând ceea ce înaintașul său făcuse, unii făcând acest lucru din motive de economie, alții privind instituția înaintașului ca operă de partid și alie de felul acestora.

Este de mirare, cum nu s'a putut înțelege această nevoie așa de imperioasă: că școala normală formează baza învățământului, lăsându-se ca posturile să fie ocupate de neisprăviți cu 2—3 clase secundare, ba chiar de naufra-

giate, absolvente a cursului primar sau, cel mult, având 1—2 clase profesionale.

O serie de absolvenți buni va contribui la progresul țării din toate punctele de vedere, iar o serie de absolvenți răi vor fi o adevărată nenorocire pentru neam. Nu se poate spune acelaș lucru despre o serie analoagă a unor absolvenți de liceu. Aceștia, împrăștiați prin diferite orașe, se vor pierde în mijlocul colegilor lor: un avocat mediocre, un judecător mărginit, un funcționar venal, etc., etc., vor putea trăi foarte bine printre superiorii lor, fără a putea aduce vre-un neajuns imediat și palpabil societății orașenești. Nu tot așa însă, se va întâmpla cu un număr de învățători răi. Căci, răspândiți în mijlocul țărănimii, ei împreună cu preoții fiind alfa și omega în satele respective, vor forma generații de viitori cetățeni răi, și aceștia, la rândul lor, vor continua mai departe opera de distrugere, astfel că răul se va întinde *in progresie geometrică*.

Și când ne gândim că pragul ministerului de instrucție a fost trecut de bărbați patrioți și talentați!

Aceste constatări ne fac să ne amintim de exclamația cronicarului proscris, atunci când caracterizează pe un domn cu calități extraordinare: «Și de mirat este cum au încăput într'o înțelepciune ca aceea, o vină ca aceasta».

Dacă nu s'ar fi săvârșit acest pas greșit, dacă școlile normale ar fi funcționat pararel cu cele secundare pentru acest scop înalt, desigur că astăzi atât în Dobrogea cât și în toată țara starea învățământului primar și deci cultura poporului ar fi fost mai înfloritoare și nu am mai privi cu durere la numărul cel mare de analfabeți.

Acest rău a căutat să-l îndrepte, în parte, d-l Arion, în 1912, prin crearea a 2 școli normale și anume: la Turnu-Severin și la Piatra Neamț și prin reînființarea școlii normale din orașul nostru. Deasemenea și d-l I. Duca a reparat acest rău înființând cele trei școli normale din Râmnicu-Vâlcea, Focșani și Fălliceni. În fine, d-l ministru Angelescu, în 1919, a înmulțit în mod considerabil numărul lor, iar astăzi luptă pentru a pune învățământul primar și normal primar pe adevăratele baze pe care trebuie să stea.

In anul școlar 1912—1913, școala normală din orașul nostru a funcționat numai cu clasa I-a; în 1913—1914 cu clasele II-a, a IV-a și a V-a; iar în 1915—1916 s'a completat cu toate clasele. Dela 1912 și până la Februarie 1916 școala a fost sub direcția d-lui Ilie Ghibănescu, iar dela Februarie 1916 și până la 1 August 1921 a fost condusă de către d-l Onariu Mironescu.

II

Lista absolvenților dela 1915—1922

Prima serie de absolvenți a dat-o școala în anul 1915. Cum însă, arhiva școlii a fost distrusă în timpul ocupației dușinane, absolvenții celor două serii dinaintea războiului au fost trecuți fără medie.

Seria	Clasificația la finele- anului școlar	Clasificația în urma exame- nului de ca- pacitate	Observațiuni
1914/1915	Bârjovanu Constantin	admis	mort în război
	Botescu Petre	»	
	Boană Marin	»	
	Bogdan Victor	»	
	Cociuban Emil	»	
	Ciuchi Eugen	»	
	Cristea Ernani	»	
	Curcăneanu Ilie	»	
	Diaconescu Constantin	»	
	Eremia Constantin	»	
	Gheorghiu Polimen	respins	
	Ionescu Ioan	admis	
	Lovin Pericle	respins	
	Mancaș Dumitru	»	
Mărculescu G.	admis		

Seria	Clasificația la finele anului școlar	Clasificatia in urma exame- nului de ca- pacitate	Observațiuni
1914/915	Nistor I. Panaitescu Constantin Patrichi Neculae Pelin Vasile Rotaru Romeo Șanta Neculai Tomulescu Gheorghe Stoica P. Popescu Constantin Popescu Anastase	admis » » » » » » » » » »	(prezentati numai la diplomă

Seria	Clasificația la finele anului școlar	Media la exa- men de absol- vire	Clasificația in urma exame- nului de ca- pacitate	Observa- țiuni
1915/916	Stratula Cezar Agapi C. Dumitru Baicu I. Ștefan Neculai D. Neculai Neculai M. Vasile Mucea I. Teodor Nicolescu I. C-tin Munteanu C. D-tru Cârstea P. Dumitru Popescu V. Leon Mareș S. Vasile Ionescu A. Dumitru Tenie P. Niculai Țară-lungă I. Ion Drăgănescu B. C-tin Selim N. Gabriel Grădinaru I. Mina Teodorescu M. Ion	882 864 857 844 844 840 838 835 833 833 832 829 828 827 827 822 819 819	admis » » » » » » » » » » » » » » » » » »	mori in război

Seria	Clasificația la finele anului școlar	Media la exa- men de absol- vire	Clasificația în urma exa- menului de ca- pacitate	Observa- țiuni
1915/916	Bunescu M. August	817	admis	
	Bonteanu I. Ilie	814	»	
	Tomescu Marin	813	respins	
	Ionescu M. Ioan	812	admis	
	Caraman I. Ilie	800	»	
	Liteșcu I. Ioan	790	»	
	Vasile An. C-tin	793	»	
	Vasile Gh. Teodor	787	»	
	Zaharescu Gh. D-tru	787	»	
	Adam Gh. Ovidiu	785	»	
	A. Irmei Ilie	785	»	
	Dumitrescu Gheorghe	781	»	
	Oprea I. Gheorghe	779	»	
	Dumitrescu Ioan	778	»	
Popoiu Micle	775	»		

Seria	Clasificația la finele anului școlar	Media la absolvirea clasei a VI	Media la examenul de capacitate	Observa- țiuni
1918/919	Bobciu I. Gheorghe	923	820	
	Ștefănescu M. C-tin	910	890	
	Negoescu S. Ioan	879	860	
	Voineagu I. Neculai	870	820	
	Mateescu C. Ovidiu	866	830	
	Ilieșcu M. Dan	854	830	
	Frăteanu I. Socrate	851	810	
	Dima P. Constantin	850	920	
	Nițulescu A. Ioan	845	890	
	Georgescu S. Radu	839	860	
	Puchianu Alexandru	839	780	
	Lucrețianu R. Mircea	833	770	
	Caraman C. C-tin	833	780	

Seria	Clasificația la finele anului școlar	Media la absolvirea clasei a VI	Media la examenul de capacitate	Observa- țiuni
1918/919	Ștefan I. Andrei	827	799	neprez. la ex. de capacitate
	Arghir V. Vasile	823	730	
	Sârboiu Gh. Marin	820	830	
	Cherciu N. Gheorghe	812	—	
	Munteanu I. Simion	808	740	
	Iureș Gh. Mihail	787	750	
	Abagiu D. C-tin	766	770	
	Cernescu Ioan	—	710	preot
1919/920	Dinescu V. Ioan	899	820	
	Sârbu T. Mihail	891	910	
	Sasu I. Vasile	884	880	
	Giobotă S. Frățilă	873	810	
	Iosef M. Ștefan	870	780	
	Mateescu I. Ion	868	730	
	Căciulă M. Ioan	865	920	
	Radu S. Bucur	828	760	
	Răducanu B. Păun	828	780	
	Caraman I. Ion	826	790	
	Ioan V. Ioan	810	740	
	Drăgușanu G. Petre	813	740	
	Delcea S. Toma	816	830	
	Stănescu M. Firu	806	740	
	Bucur I. Pavel	804	750	
	Bălan M. Alexandru	802	750	
	Dragomir A. D-tru	799	750	
	Filon C. Gheorghe	798	790	
	Bujilă C. Vasile	795	730	
	Nicolescu A. Grigore	794	760	
Borzea A. Traian	793	730		
Oprîșan T. Radu	701	720		
Popescu C. Iancu	788	746		
Bujilă D. Gheorghe	782	800		

Seria	Clasificația la finele anului școlar	Media la absolvirea clasei a VI	Media la examenul de capacitate	Observa- țiuni
1919/1920	Duțescu V. Mircea	779	760	Septembrie
	Martinescu C-tin	773	730	
	Țifrea Constantin	773	730	
	Vasilescu Gh. Vasile	773	710	
	Petrică N. Gheorghe	766	750	
	Șerban F. Iordan	759	740	
	Nicu T. Ioan	759	760	
	Mănoiu Radu	746	720	
	Stan Aurel	744	740	
	Florescu M. Vasile	700	—	
1920/1921	Coconcea Gheorghe	891	1000	
	Zamfir Neculai	877	930	
	Ghimpețeanu Ioan	875	850	
	Popescu J. Teodor	830	780	
	Cergău N. Titu	821	790	
	Dragomirescu Mircea	820	790	
	Mihaiu Anton	814	820	
	Prahoveanu Traian	803	860	
	Păltineanu Stan	802	860	
	Ungureanu Mihaiu	798	810	
	Ionescu Grigore	773	790	
	Stoenescu Nistor	766	760	
	Poenaru Gheorghe	755	830	
	Iacobescu Ion	754	700	
	Malciu Vârbănu	753	840	
	Șișiu Dobre	753	790	
	Hanu C. Dumitru	752	740	
Hariton Vasile	737	770		
Alectoridis Teodor	748	750		
Păuna Danil	725	720		

Seria	Clasificația la finele anului școlar	Media la absolvirea clasei a VI	Media la examenul de capacitate	Observa- țiuni
1921/922	Nicolescu Ioan	848	920	
	Bucățică Ioan	839	930	
	Costache Tudor	837	890	
	Caraman Iancu	836	790	
	Gheorghe Vasile	833	820	
	Pușcașiu Gheorghe	833	790	
	Bejan Zisu	830	899	
	Popa R. Traian	828	910	
	Popa Vasile	816	830	
	Bușepure Remus	811	860	
	Năițescu Ioan	805	720	
	Căciulă Constantin	799	800	
	Cusmici Trofin	792	820	
	Botea Neagu	791	720	
	Drăghici Hristu	790	780	
	Zamfirescu C-tin	789	790	
	Popovici D-tru	786	780	
	Mihăilescu Ștefan	781	840	
	Avrigeanu Alexandru	779	710	
	Crețulescu Arcadiu	779	760	
	Chirilă Toma	766	720	
	Luca M. Gheorghe	763	780	
	Prezențați numai la diplomă			
	Tomescu Marin	—	760	Absolvent în 1916
	Ibraim Musa	—	870	Abs. al semin. din Medgidia

Situația școlară în timpul războiului

Localul cel mare al școlii din strada Dorobanților, de îndată ce s'a decretat mobilizarea, a fost transformat în spital militar, pentru mica chirurgie, iar după 9 Octombrie, data căderii orașului, a devenit spital militar german. În ziua de 20 August, pe la orele 8 jum., au apărut primele aeroplane inamice și o bombă, aruncată cu intenția de a lovi în spital, explodând, a sfărâmat toate geamurile localului, cauzând și morți omenești. Au fost omorâți :

Predescu Aurel, elev în clasa VI., șc. normală.

Crăcană, Buzatu și Petrescu cercetași.

Dumitru Florea, portășul școlii normale.

Deși On. Minister printr'un ordin telegrafic, propunea deschiderea cursurilor cu elevii clasei a V-a și a VI-a, totuși din pricina continuilor atacuri de aeroplane cursurile nu s'au putut ține. Pe ziua de 2 Septembrie, apropierea frontului inamic a produs o panică grozavă, care a dat naștere primelor valuri de pribegi. — Spitalul a funcționat până în noaptea de 8 Octombrie. În acest timp, ivindu-se mai multe cazuri de holeră printre răniții aduși depe front, medicul spitalului, defunctul Luca Teodoriu, pentru motive de ordin sanitar, a impus personalului școlii să părăsească localul spital.

Pe la începutul lui Octombrie, bombardarea de aeroplane a devenit mai înverșunată ; în ziua de 6 Octombrie, a distrus Căminul Comunal, omorând o mulțime de răniți ; a aprins localul

Băncei Comerciale. De asemenea, a doua zi Vineri, frontul se apropie și mai mult de oraș, făcând ca bubuitul tunurilor să se audă foarte bine, iar bombardamentul vasului amiral Rotislav, din port, prevestea că situația este cu totul disperată.— Pela orele 9 seara, a venit vestea îmbucurătoare că inamicul a fost îndepărtat. Dar ce decepție ! A doua zi disdedimineată, aflându-se că autoritățile părăsiseră orașul în timpul nopții, nu se vedea de cât femeile plângeau, trăgând copii de mână, mai mult goi, decât îmbrăcați; unii alergau spre gară, alții spre barierele ce duc spre Hârșova și Tulcea. Și fiindcă medicul spitalului a știut și nu a voit să ție în curent personalul școlii de apropierea iminentă a pericolului spre a se avea timpul necesar pentru ca să se poată salva ceva din avutul școlii. Arhiva, deși împachetată în grabă, a fost imposibil să fie scăpată, căci în oraș în acea zi, nu mai era nici o autoritate care să pună la dispoziție vre-un mijloc de transport. Sâmbătă pleacă toți profesorii, iar a doua zi, Duminică 9 Octombrie, Constanța cade în mâinile inamicului.

Timp de doi ani școlari, dela 1916—1918, durata războiului și a ocupațiunii dușmane, cursurile școlii au fost întrerupte. Totuși, din punct de vedere legal instituția există încă ; unii profesori erau mobilizați, alții în pribegie ; elevii de asemenea, răspândiți în toate părțile : cei mai mulți în Modova, unde parte dintre cei din cursul superior, luptând pe front, cari după ce au fost demobilizați au urmat și absolvit cursurile clasei a VI-a la școala normală înființată ad-hoc la Bălca-Coțofenești, jud. Putna.

Situația corpului didactic al școlii în decursul războiului

Economu Gh. Rădulescu, profesor de religie, refugiat la Brăila și înapoiat la Constanța.

Th. Zamfirescu, profesor de l. română și latină, refugiat la Buzău unde a și murit.

Ilie Ghibănescu, profesor de șt. și practica pedagogică, refugiat la Galați.

Constantin Brătescu, profesor de l. română și geografie, mo-

bilizat la institutul geografic al armatei, Iași.

Gh. D. Petrescu, profesor de istorie și drept, mobilizat la censura militară din Iași; după demobilizare, profesor la Bălca-Cotofenesti, apoi la liceul internat din Iași.

Onariu Mironescu, profesor de șt. naturale, mobilizat, rănit în luptele dela Turtucaia, apoi comandant de batalion la Mărășești.

V. Alaci, mobilizat la censura militară din Iași, profesor la șc. normală «Vasile Lupu».

Gh. Rusovici, profesor de igienă și medic al scoalei, mobilizat, mort în 1920, la Constanța de tifos exantematic.

D. Constantinescu, profesor la contabilitate, ucis de aeroplan în București.

N. Constantinescu, maestru de desen, mobilizat la censura poștei din Vaslui.

I. Antoniu, maestru de muzică, refugiat la Galați.

N. Constantinescu-Pană, maestru de gimnastică, mobilizat ca comandant al cohorței cercetașilor refugiați din jud. Covurlui, cu sediul la Galați.

Albert Cirilo, maestru de violină, mobilizat și apoi activat.

Ilie Boboianu, maestru de lucru manual, mobilizat și apoi activat.

N. G. Ionescu, maestru agronom, mobilizat.

V. Helgiu, învățător la șc. de aplicație, mobilizat, apoi a funcționat la Bălca.

I. Tudorache, învățător la șc. aplicație, mort în accidentul dela Ciurea.

Redeschiderea școalei

La întoarcere, localul a fost complet devastat; fără uși fără ferestre, unele ziduri sparte, mormane de moloz prin curte, etc. etc., fără a mai vorbi de dispariția completă a mobilierului și avutului școlar. — Astfel, D-nul Onariu Mironescu, directorul de atunci, a avut de luptat cu greutatea pe cari numai energia și tenacitatea d-sale. a știut să le învingă.

A reparat localul, în scurtă vreme, făcându-l propriu pentru

nevoile școlii; a improvizat la dormitoare paturi comune făcute din scânduri, așa că în Februarie 1919, școala a început să funcționeze regulat cu toate clasele. — Cursurile din cauză că nu era mobilier, s'au ținut în primul an, în localul liceului.

Pagubile au fost evaluate la suma de 156 mii lei, sumă ce nu reprezintă nici un sfert din valoarea reală a pagubelor suferite.

B.

Cronica școlară

I.

În anul 1919—1920, din cauza numărului cel mare de candidați, s'a simțit nevoia înființării unei divizionare pentru cl. I.

Deasemenea, în anul 1920—1921 urma în chip firesc, să se creeze și clasa II-a paralelă. — Cum însă, școala noastră nu are local propriu, era cu totul imposibil de a se merge mai departe cu crearea de clase paralele. Deci, cu începerea noului an școlar, elevii claselor a II-a și a III-a ce în majoritate erau de prin județele Ialomița, Brăila ș. a. au fost repartizați la școala normală din orașul Focșani.

Cursurile, odată începute, au fost continuate fără întrerupere: școala nu a fost închisă, măcar, o singură zi, deși orașul a fost bătut de boli molipsitoare, pentru care cauză serviciul sanitar a luat măsuri ca unele dintre școli să fie închise.

Așa dar, școala noastră fiind ocrotită de asemenea mosafiri, profesorii au putut în voe, să-și facă materia după metodele pedagogice și, în același timp, s'o termine.

Școala și-a deschis cursurile pe ziua de 12 Septembrie, așa cum prevede regulamentul școlar, deși printr'un ordin circular se punea în vedere ca școlile să înceapă a funcționa pe ziua de 1 Septembrie.

Această întârziere a fost datorită faptului că tot timpul vacanței, localul a fost ocupat cu ținerea cursurilor de vară, cu învățătorii aduși din Transilvania, Banat, Crișana și Basarabia, precum și cu învățătorii suplینitori din Dobrogea.

Aceste cursuri luând sfârșit pe ziua de 10 August, iar dela această dată și până în ziua 20 August ținându-se examen cu ajutorii de învățători, era deci o imposibilitate ca până la 1 Septembrie să se facă reparațiile necesare în vederea noului an școlar.

Tablou de corpul profesoral pe anul 1921 1922

No. Curent	Numele și Pronumele	Data nașterii	Titlurile Academice	Titlul în învățământ	Distincțiunile și recompense și recunoașterea didactice obținute	Diverse lucrări științifice și pedagogice publicațiuni în cursul anului școlar expirat
				Specialitățile Data abilitării		
1	Diacon C. Stupcanu	Roman 1885	liceuțiat în teologie	titular proviz. pr.: religia sec.: româna		
2	Dragoș Protopopescu		licențiat în filologia modernă	tit. provizoriu pr.: l. română sec.: dispensat 1919		
3	G. D. Petrescu	București 1881	licențiat în științele istorice	Director tit. definitiv pr.: istorie sec.: drept.		Articole de știință conferinte. Antagonismul între Băleni și Cantacuzini
4	Const. Bratescu	Căsla- Tulecea 1882	licențiat în filologia modernă D-r. în geografie	tit. definitiv pr.: geografie sec.: l. română		1) Direct. revistei „Analele Dobrogei”, 2) Brosura Dobrogea” în bib. cunoștințe folositoare. 3) Div. articole de geografie în „Analele Dobrogei”, 4) Teza de doctorat „Delta Dcnării”
5	I. Ghibănescu	Formanca Basarabia 1878	Doctor în filosofie	tit. definitiv pr.: filosofie sec.: l. română		
6	On. Mironescu	Taslău Neamț 1881	licențiat în științele naturale	tit. definitiv pr.: șt. nat. sec.: chimie		Articole de știința popularizată
7	C. Negulescu		Comandor	suplinitor		
8	V. Gh. Nicolau	Piatra Neamț 1881	Diplomat al școlii sup. de comerț	suplinitor		
9	Dr. Gh. Vasilescu	Băiila 1887	Doctor în medicină	suplinitor		

No. curent	Numele și Pronumele	Data nașterii	Titlurile Academice	Titlul în învățământ		Diverse lucrări științifice și pedagogice publicate în cursul anului școlar expirat
				Specialitățile date abilitării	Distincțiunile și recompensele didactice obținute	
10	Marincea Stănescu		absolvent al școlii de belle arte	tit. provizoriu sp. pr.: desen, sec.: calig.		
11	Ion Morozow	Telița Tulcea 1885	absolvent al conservatorului de muzică	suplinitor		Melodii populare și diverse compoziții muzicale nemeditate încă
12	Aurel Alexandrescu	Tungujei Vaslui 1887	idem	idem		
13	I. Manolescu		absolvent al școlii normale din Craiova	detașat dela școala primară Andrecești		
41	Theodor Șocariciu	Topalul Constanța 1885	absolvent al șc. militare de educație fizică	suplinitor		
15	N. G. Ionescu		absolvent al șc. elementare de agricultură Armășești	idem		
16	D. Abagiu	Pleșcoi Buzău 1895	absolvent al șc. normale din Buzău	învățător la școala de aplicație		
17	Emil Cociubanu	Puceți Tutova 1895	absolvent al șc. normale din Constanța	idem		

Director, G. D. PETRESCU.

Secretar, D. ABAGIU.

TABLOU

— cu repartitia orelor pe anul 1921 — 1922 —

No. curent	Numele și prenumele profesorilor	Obiectul ce predă	No. orelor ce predă la școala	Orele la alte școli	Total orelor
1	Diacon C. Stupcanu	religia	I ² ; II <u>1</u> VI.	5 șc. nor. male fete	12
2	Dragoș Protopopescu	l. română.	I ₂ ^{1/2} ; II <u>1</u> ^{1/2} ; III ³ ; V ³ ^{1/2}		13 ^{1/2}
3	G. D. Petrescu	istoria drept	I ₂ ^{1/2} IV; V ¹ V ²		12
4	Const. Brătescu	româna geografia	I ² ; II; III ₂ ^{1/2} IV; V ₁ ^{1/2} IV ² VI ²		13 ^{1/2}
5	Hie Ghibănescu	șt. pedagog.	IV ² ; V ² ; VI ¹⁶		22
6	Maria Gh. Petrescu	l. franceză	I <u>2</u> VI	12 externe sec. fete	24
7	On. Mironescu	șt. naturale	I <u>2</u> II; III ² ^{1/2} ; IV ₂ ^{1/2} V ² .	2 școala comere.	46
8	C. Negulescu	matematica	I <u>3</u> IV; V ₁ ^{1/2} ; VI.		14 ^{1/2}
9	V. G. Nicolan	contabilitatea	V ¹ ; VI ¹ .		2
10	Dr. Vasilescu	Higiena medic. pop.	V ² ; VI ¹ .		3
11	Marinca Stănescu	desenul caligrafia	I ² ; II ² ; III ² ; IV; V ² ; VI.		15
12	Ioan Morozov	muzica	I <u>2</u> IV; V <u>1</u> VI. + 2 ans.		12
13	A. Alexandrescu	violina	I <u>2</u> IV; II <u>1</u> V + 2 ans.		9
14	D. Manolescu	l. manual	I ₂ ^{1/2} III; IV <u>2</u> V; VI ² ^{1/2}		14
15	Theodor Șocariciu	gimnastica	II VI		6
16	N. G. Ionescu	practica și șt. agricole	I <u>2</u> VI; IV <u>1</u> V		14
17	D. Abagiu	șc. de aplic.			
18	E. Cociulan	idem			

Inspecțiile și vizitele importante

În ziua de 20 Septembrie, școala a fost inspectată de către d-l inspector general A. Lupu Antonescu și tot D-sa, a inspectat școala în ziua de 6 Iunie, asistând la examenul de capacitate.

Deasemenea, am mai avut vizita d-lui G. Longinescu, inspector general al învățământului normal, care în ziua de 7 Iunie a asistat la lecțiile d-lui Abagiu ce trebuia înaintat ca institutor.

Tot d-nul Longinescu a inspectat terenul agricol ce-l posedă școala în fața stației Palaz.

TABLOU
de membrii Comitetului școlar
cu atribuțiunile lor

No. crt.	ATRIBUȚIA	NUMELE ȘI PRONUMELE
1	Președinte	G. D. Petrescu
2	Secretar	Onoriu Mironescu
3	Membrii	G. Brătescu
4		Jean Stoenescu
5		Pr. Roșculeț
6		Vasile Helgiu
7		Al. N. Vasiliu
8	Censori	Ilie Ghibănescu
9		Alex. Stoian

Mobilierul. — În primul an, după război, 1918—1919, din cauza lipsei de mobilier, cursurile s'au ținut în localul liceului Mircea cel Bătrân. În anul următor însă, s'a confecționat întregul mobilier și anume: paturi, pupitre, catedre, table, dulapuri, scaune, mese, etc. Grație sollicitudinii ce o are pentru școală domnul Virgil Andronescu, primarul orașului, școala de aplicație a fost și ea înzestrată cu mobilierul necesar.

În acest an școlar, 1921 — 1922, nu ne-am putut îmbogăți mobilierul, deoarece fondul de 20.000 lei, prevăzut în buget pe exercițiul 1921 — 1922, pentru reparațiuni și mobilier, n'a ajuns decât pentru văruierea localului și a unor mici reparații.

S'au confecționat și în acest an diferite obiecte strict necesare vieții de internat, dar acestea mai mult din fondurile comitetului școlar.

Școala are un slab început de laborator și muzeu de istorie naturală. Datorită însă, spiritului de ingeniozitate a domnului On. Mironescu sala se îmbogățește zilnic cu aparate de fizică ce se lucrează în atelierul de tâmplărie al școlii de către iscusitul maestru tâmplar Gh. Vieru.

BIBLIOTECA

Fiindcă școala, după război, a trebuit să fie refăcută în întregime, tot astfel, în ceea ce privește biblioteca a trebuit să se înceapă de la primul volum. Astăzi, grație harnicului și neobositului savant domnul profesor C. Brătescu avem o frumoasă bibliotecă, după cum ne vorbește tabloul de mai jos :

T A B L O U :

de cărțile literare, științifice și reviste aflate în biblioteca Școlii Normale de băieți din Constanța.

CĂRȚI LITERARE			CĂRȚI ȘTIINȚIFICE		
Bib. pentru toți	Bib. Minerva	Bib. Românească	Bib. pentru toți	Minerva Bib.	Bib. Românească
277	119	122	73	25	128
Total 518			Total 226		

R E V I S T E												
Buletinul Agricol	Albina	Buletinul Muncii	Câmpuri	Cele trei Crișuri	Cultura Poporului	Convorbiri Literare	Coop. Orășenească	Curentul nou	Educația	Higiena	Ideea Europeană	Învățătorul
14	3	19	20	29	35	53	2	23	18	16	114	21
Total 367												
Ecoul Sportiv	Lanura	Lumina Femeii	Neanul rom. și zar	Fășăritul	ono R. Culturală	R. Viitoare rev. ser. T.R.	Zburătorul Literar	Școala Basarab.	Știința V. Konan.	V. Studen. V. Sportivă.	V. Agricolă Vrenea	Senăntosarul și Tribuna
5	35	12	61-5	59	11-3	6-14	49-28	16-6	44-42	2-10	46-4	8
Total 324												

BIL

De veniturile și cheltuelile comitetului școlar pe

VENITURI

No. curent	NATURA VENITURILOR	Prevederi bugetare		Incasări reale		Excedent	
		LEI	B.	LEI	B.	LEI	B.
		A. Venituri ordinare					
1	Taxe de solvență	102600		126300		25.700	
2	» » cauții	2.10		6.400		4.500	
3	» » instalare	2.100		3.470		1.520	
4	Cotizațiile membrilor adunării generale	23.400		29.145		5.745	
B. Venituri extra-ordinare							
1	Taxe exam. particulare și ale șc. aplic.			7.170		7.170	
2	Cotizații benevole și donații	5.000		5.642		642	05
3	Beneficii din serbări școlare	6.000		12.494		6.494	
4	Diverse venituri			2.924		2.924	
5	Taxa pentru instrumente agricole	525		1.385		860	
6	Rețineri de 20% ₉ dela suplinitori	2.250		3.755		1.505	
7	Excedent din anul 1919—1920			21.110		21.110	05
C. Venituri neprevăzute în buget							
1	Sume rân încasate			80		80	
2	Incasări în contul anului financ 1922/23			5.400		5.400	
		143975		225225		81.250	10
	Total g-l al încasărilor					225225	10
	Total g-l al cheltuelilor					1	98
	Suma de reportat					29.831	12

Președinte, **G. D. PETRESCU**

A N T

timpul dela Septembrie 1920. 31 Martie 1922.

CHELTUELI

No. curent	NATURA CHELTUELI	Prevederi bugetare		Cheltueli reale		Cheltueli in plus		Sume ne-cheltuite și inapoiate	
		LEI	R.	LEI	B.	LEI	B.	LEI	B.
A.	Cheltueli ordinare								
1	Nutrimantul solvenților . . .	76.005		82.239	—	6.734	—		
2	Cancelarie și extra-ordinare .	4.830		7.896	40	3.096	40		
3	Intreținerea localului	6.500		9.328	65	2.828	65		
4	Reparații și mobilier	3.500		11.582	20	8.982	20		
5	Remonta buc. și sufrageriei .	3.000		5.599	50	2.599	50		
6	Spalat și îmbăiat	1.000		1.436	—	436	—		
7	Illuminat și intr. uzinei electrice	13.017		23.041	13	9.871	13		
B.	Cheltueli extra-ordinare								
1	Material didactic	2.000		4.478	50	2.478	50		
2	Acont pentru urina electrică .	20.000		21.030	—	1.000	—		
3	Sala de serbări	7.000		7.040	50	40	50		
4	Cheltueli din cauzi	2.000		2.211	30	211	30		
5	Ajutorul elevilor săraci	1.000		1.170	—	170	—		
6	Ferma și terenul	4.000		12.980	80	8.080	80		
C.	Cheltueli neprev. în buget								
1	Sumă inapoiată			80	—			80	
2	Report pe anul financ. 1222.23			5.400	—			5.480	
		143.075	—	196.393	98	45.938	98	5.480	—

Secretar, *ON. MIRONESCU*

Sărbătorile zilelor naționale

— Șezători literare, muzicale —

Zilele naționale au fost sărbătorite de școală separat și uneori, împreună cu școala normală de fete. În asemenea ocazii, elevii s'au prezentat publicului cu diferite recitări și coruri. Pe urmă, producțiuni de vioară și jocuri naționale.

În afară de aceste serbări, începând încă, din luna Octombrie 1920, s'a inaugurat o serie de șezători literare și muzicale, în fiecare Sâmbătă seara, din inițiativa și sub conducerea fostului director, d-l On. Mironescu, în scopul de a deprinde, încă din primii ani de școală, cu organizarea unor asemenea șezători, pe acei cari vor fi mâine luminătorii satelor.

Aceste șezători au luat o dezvoltare așa de mare anul acesta, că am isbutit să avem adevărați artiști, ce s'au distins în piese de teatru în roluri foarte grele, pe cari însă, le-au interpretat cu un vădit talent.

Elevii : Burtoiu I., Cristescu Aurelian, Dumitriu P., Popescu Ion ș. a. excelează în roluri serioase ; iar ca comici ce se disting între alții care au și talent de improvizator sunt elevii Șerban Gh. și Iacob T.

Faima acestor elemente a ajuns departe, nu numai în județul nostru, ci și în cele vecine, fiind chemați să dea serbări prin diferite sate.

Deasemenea, producțiunile de vioară, exercițiile gimnastice și dansurile naționale au fost foarte mult gustate de public. În susmenționatele producții se disting elevii Caraman N., Răpă I., Lefter A., Tudoran C., Zaharia și frații Spănoche.

24 IANUARIE

Conferință rostită de d-l G. D. Petrescu în sala Cazinoului
Comunal

ONORAT AUDITOR,

Sunt zile mari în viața națiunilor, zile, în care mintea încercată de întrebările chinuitoare ale vieții se întoarce cu drag ca la o odihnitoare speranță, unde sufletul mulțumit simte toată plinătatea mândriei din strălătarea atâtor greutăți.

Trecutul este pilda viitorului și a-l cinsti cum se cuvine este dovada unei energii morale ce vrea să trăiască și să însemneze tot mai mult, să se afirme pentru veci.

Războiul ne-a arătat multe : de o parte firul neîntrerupt al acelorași simțiri, cari au îmbătat inima și viața generațiilor trecute, care au știut să se sacrifice, a eroilor ce au umplut câmpurile de bătaie ; iar de alta a lăsat răni adânci în organismul nostru obștesc.

Și rana, în aparență, însă, nepipăită, dar cea mai serioasă dintre toate, este modificarea mentalității aproape în toate structurile sociale, ceea ce a adus la o serioasă rupere a echilibrului dintre sentimentul datoriei și legitimitatea dreptului.

Să sperăm că și aceste rătăcirii, urmări firești ale războiului vor trece ca un vis urât și amintirea să se oprească asupra lor cu ușurare de suflet, atunci când vom trăi complet întregul nostru ideal atins.

Acum, când serbăm pentru a treia oară aniversarea realizării mărețului ideal al «României Mari», când sufletele noastre vibrează să ne întoarcem capul spre a privi înainte chipul mamei ce ne zâmbeste și care așteaptă să fim și noi demni, cum deprinsă a fost de fii ei din generațiile trecute.

Descendenții Traco-Ilirilor, seminții puternice și rezistente, încrucișați cu elemente romanice, formau dela Marea Adriatică și până în Carpații nordici o pânză neîntreruptă. Apoi înprospătați, Dacii, cu noi elemente romanizate de către Divul Traian, au fost sortite, aci la gurile Dunării, să păzească partea cea mai vulnerabilă a gâtului dintre Marea Neagră și Marea Baltică, această barieră atacată, neîntrerupt, timp de aproape 2000 ani.

După 165 de ani, vitezele legiuni se retrag pe linia Dunării, hotar natural pentru imperiu ; iar peste frumoasa și înfloritoarea Dacie, o noapte adâncă se așterne odată cu suflul de groază al barbarilor. Și când viața părea isgonită până în fundul pământului, razele strălucitoare ale aurorei poleesc sublimul tablou al reînvierii în cele trei fragmente răslețite: Daco-Romanii, Macedo-Romanii și Istra-Romanii, din pânza neîntreruptă a Românismlului de altădată. Și ca o minune a Proviđenței, în preajma secolului al XIV-lea, apar cele două Principate române: Țara Românească și Moldova, încheigate și puternice.

Căci ce altă minune la fel, în istoria universală se cunoaște? Când împrejurul nostru și chiar până în extremul Apus, viitoarele state băjbăiau timide, până a se cristaliza în blocuri uniforme; Noi, din principate, știam ce este dorul Românului pentru Român, căci în mai puțin de un secol, ostașii lui Mircea cel Mare își scâldau caii aci, în Marea cea Mare; iar străjerii lui Alexandru cel Bun împlântau zimbrul Moldovei pe zidurile Cetăței Albe.

Uniți, Muntenii și Moldovenii isgoniau ultimele cete tătărăști; uniți, batjocoreau pretențiile de suzeranitate ale Coroanei Ungare; uniți puneau barieră uraganului Semi-Lamei; iar Vlad Țepeș sfida pe Cuceritorul Constantinopolului, dând podobă țepii pe vestitul său general Hamza-Pașa și pe istețul diplomat, grecul Catabolinos. Deasemenea, Ștefan, în smărcurile Bărladului, pregătea mormântul glorioșilor Jeniceri, cari pentru prima dată gustau amărăciunile unei înfrângeri rușinoase. Și trebui să răsară voința de fier și disprețitorului de viață, Mihai, care să se încumeteze a traduce în faptă Unirea tuturor Românilor. Și tot cât o scăpărare, ținu visul întregirei; el se stinse, lăsând totuși în sufletul urmașilor dăra luminoasă a marei lui personalități.

Licăririle ei străbat, chiar, noaptea de amorfire în care ne aruncase secolul fanariot, până ce ea crește ca un adevărat foc.

În acest secol de tristă și jalnică amintire, ne-am păstrat totuși, individualitatea noastră politică, caracterul național: am avut domnii noștri, boerii noștri, școala noastră; iar hogaș nici-odată, în biserica noastră, nu a cântat versete din Coran.

Tinerii noștri încălziți la razele soarelui de naționalitate și libertate sub influența fraților ardeleni, cari au văzut Roma,

mama noastră și adăpați la izvorul principiilor liberatoare, în 1848, au dat dovadă, spunând Europei că aici la Dunăre nu mai este carne de vândut : casa noastră vom să fie numai a noastră. Astfel, în urma războiului Crimeei, prin tratatul dela Paris, Rusia este isgonită din Principate, acestea rămânând sub protecția colectivă a celor 7 mari puteri.

Comisarii marilor puteri, înaintând memoriile lor, în cari arătau dorințele exprimate de divanurile ad-hoc, un congres era convocat la Paris, sub președinția lui Napoleon al III-lea.

Aci, plenipotențiarul Franței, secondat de acel al Sardiniei, recomandă aprobarea cererilor divanurilor ad-hoc, în special «Unirea Moldovei și Valahiei într'un singur principat sub domnia unui principe străin». Propunerea fu combătută cu stăruință de către dușmanii noștri seculari, Austria și Turcia. În fine, după lungi și frământate debateri, Anglia, voind să salvgardeze prestigiul de putere suzerană al Turciei și în acelaș timp, să țină seama, și de dorințele Românilor veni cu o propunere intermediară. Astfel, puterile încheiează Convenția dela Paris, din 7/9 August 1858, prin care se hotără noua organizare a Principatelor. Convenția acordă celor două țări constituite sub numele de «Principatele Unite Moldavia și Valahia» fiecare cu guvernul său propriu și cu Adunarea sa proprie, numai o unire parțială, admițându-se ca instituțiuni comune a Comisiune centrală, care va pregăti legile, de interes Comun și o Curte de Casație, ambele cu sediul la Focșani, pe lângă Uniunea vamală, poștală, telegrafică și monetară cum și organizarea identică a milițiilor. Iar cu privire la domnitor să dispună să fie ales pe viață de Adunarea fiecărui principat, însă numai dintre pământeni, fiind eligibil «un fiu de un tată născut Moldovean sau Muntean». Convenția nu prevedea dacă domnitorul pe care fiecare principat avea să-și aleagă, trebuia să fie altul în fiecare țară. De această lucră aveau să profite patrioții noștri și această unire ce ni se acordă avea să se sfârșească la cea dintâi ciocnire a intereselor naționale.

Conform convețiunii votate, rămânea ca adunările electivă să aleagă dintre pământeni, doi domni, unirea rămânând numai la unificarea legislației și uniforma armatei să fie la fel.

Moldovenii, procedând la alegerea domnului, se opriră asupra persoanei Colonelului Alexandru Ioan Cuza, care, prin politica

lui incolară, nu inspiră temere pentru nici-un partid, astfel că fu ales cu unanimitate de voturi împotriva fostului domn Mihailache Sturza și a fiului său Grigore, în ziua de 5 Ianuarie 1859.

Costache Negri și Nicu Catargiu, trimiși la Constantinopol, în misiune extraordinară, spre a obține aprobarea alegerii din partea Sultanului, se opriră mai mult timp în București, ca împreună cu patrioții munteni, să scruteze ideea Unirii.

Aci erau două partide: unul, care susținea candidatura fostului domn George Bibescu, care, fiind sigur de reușită, pusese să se ridice arcuri de triumf cu inițialele «G. B.»; iar celălalt, pe a lui Alexandru Ghica, fost domn și de curând Caimacan. Acesta, cedând și considerând interesele generale ale patriei mai presus decât ale sale și mai presus decât ambiția, renunță la candidatura sa, luptând contra alegerii lui Bibescu.

Iar generalul Vlădoianu, inițiat la ideea Unirii și, nevoind să înnormanteze într'un ocean de sânge, Unirea, a lăsat mulțimea Capitalei să umple dealul Mitropoliei. Aici, prin înflăcăratul discurs, tânărul deputat, Vasile Boerescu, care în înălțătoarea sa cuvântare întreba sguduitor: «pentru ce ne numim: noi și voi», a stors lacrimi până și dușmanilor Unirii; iar în același timp, casapii, în ferestrelor adunării, ascuțind marile lor cuțite, făcură pe deputați să arunce în urmă pe alesul dela Moldova.

La observația marilor puteri, că s'au călcat dispozițiile convențiunii, patrioții noștri au răspuns că au procedat legal, alegând doi domni într'o singură persoană. Astfel, bătrâna diplomatie a Europei a fost dejucată de niște tineri fără experiență, însă foarte curagioși.

Austria, nevoind să recunoască alegerea, a amenințat cu ocuparea Principatelor, însă este împiedicată de Napoleon al III care a încercat-o în războiul cu Italia.

Cuza-Vodă a răspuns de minime evenimentului, rezolvând cu un curaj fără pereche cele mai mari probleme ale timpului.

Secularizarea averilor mănăstirești, legea electorală și a instrucției școlare, improprietărea țăranilor, precum și Unirea definitivă pecetluită în 1862, în urma vizitei la Constantinopol, vor forma deapănura titlul de glorie al acestui mare domn; iar țăranul român, obișnuit a concretiza și a sintetiza tot ceace este mareț, l'a încununat cu o coroană strălucitoare, formând în jurul persoanei sale o legendă a secolului al XIX-lea.

Generația Unirei n'a fost cruțată de oarecari greșeli; cu toate acestea, oricâte critici i s'ar aduce, trebuie să i se recunoască marele merit: acela al sincerității și al desinteresului cu care lucra.

Căldura cu care un Bălcescu, un Bolintineanu, un Alexandri și toți de felul lor, au desgropat eroii neamului, felul cum au improspătat evenimentele, petrecute pe plaiurile vechei Dacii, ne face să vibrăm puternic și să trăim purtați prin veacurile jertfelor și ostenelelor străbune. Și această generație, întocmai ca un al doilea Prometeu, care a furat din cer focul sacru, ne lămurește viu și amănunțit timpul și martirul marelui erou, punându-ne în strălucitoarea dără luminoasă, pe care acest erou-meteor a lăsat-o în urma lui ca o Călăuză și un îndemn urmașilor sortiți să gesăvârșească visul lui, visul neamului.

Această generație a cunoscut jertfa pe toată scara de înflăcărare și durere. A mâncat pâinea amară a exilului; lui Bălcescu nu i s'a îngăduit, bolnav, să-și îmbrățișeze pe mama lui, ci numai dela Reni, să o privească pe celălalt mal al Prutului și a murit în cea mai neagră mizerie, a murit de nostalgia dorului de țară, pronunțând până'n ultimul suspin ca și Voinescu II, pe buze, numele patriei. Astfel că zeii, la care ei s'au închinat, merită, încă, stima și adorația noastră.

Astăzi, noi, generația asupra căreia destinul și-a întins mâna ca un ordin, în momentul când un foc grozav a cuprins bătrânul nostru continent dela un capăt până la altul; în infernalul zgomot al miilor și mii de tunuri, care au întunecat văzduhul, au zguduit pământul și au cutremurat mările până în adâncul lor, în dispariția atâtor sate și orașe, în distrugerea atâtor civilizații și cap'd'opere de cultură, ne-am ridicat și am dovedit lumii, că un popor se ridică, se menține și biruiește numai prin conlucrarea tuturor forțelor sale naționale, grupate în jurul aceluiaș steag.

Am dat prinusul de lacrimi amare al văduvelor și orfanilor, ce-i întâlnim la tot pasul.

Oituzul, Mărăștii și Mărășeștii vor avea de povestit secole și apele vor repeta-o codrilor, codrii, norilor și norii, istoriei și eternității!

Elevi! Au înțeles vitejii voștri colegi pe toți străbunii, au

Înteles ursita noastră și s'au jertfit. Fie ca spiritul lor statornic dîncolo, unde nu se știe de patimă și ură, de micșorări și înjosiri, să trimită balsamul regenerator, nouă celor rămași, spre a putea sugruma de vecie ce este rău și nenorocit, ceea ce poate dărâna și sfărâna idealul la care ei s'au închinat cu atîta evlavie.

Urmați pilda lor și nu uitați un moment că prezentul și pentru individ și pentru neam, nu poate fi trăit decât în cultul pios al trecutului și e imposibil de admis ca un prezent, plin de pietatea luminoasă a trecutului, să nu fie întemeiat și pe o adevărată speranță pentru viitor.

Căci idealismul feroce nu cunoaște altă lege, decât aceea a egoismului unui măreț ideal.

Și acestui ideal s'a consacrat sublimul nostru Rege, cel mai mare român, căruia El și ducioasa lui Regină i-au pus podoba de flori pe solemnul jurămînt de credință.

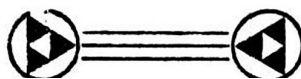
Acest mare rege, căruia istoria contimporană nu-i poate găsi pereche, în sufletul cărui-a s'a deslănțuit cea mai sguuitoare tragedie, acestui erou între eroi, care a rupt cu neamul și sângele lui, pentru a nu fi decât Român și numai al Românilor, să-i jurăm toți cu curăție de suflet, nestrămutata noastră dragoste și statornica noastră credință. Și, geniului blînd, tovarășul lui duios, celei mai mărețe și poetice femei s'aducem tot prinosul acelorăși sentimente.

Și acum, când trompetele noastre sună pe zidurile Hotinului, Clujului, Cetăței-Albe, unde odinioară locuiau străjerii; când mărețul nostru rege a intrat în Alba Iulia, pe aceeaș poartă prin care acum trei secole a intrat acela a cărui eroică țărână a tresăltat în pămîntul dela Turda, să strigăm cu toții:

«Trăiască România Mare!»

«Trăiască Dinastia!»

«Trăiască toți cei ce sînt și cugetă românește!»

Conferință ținută la serbarea aniversării Unirii Basarabiei

IUBIȚI ELEVI

În urma procesului de transformare a societății medievale, în pragul epocii moderne, apar state puternic încheiate sub dinastii întărite. Două state, însă, intră în epoca modernă încă sub formele medievale : Ungaria și Polonia. Prima va dispărea de pe harta europeană în urma loviturilor lui Suliman cel mare, sultanul Turcilor.

Polonia, dacă va mai duce încă o existență efemeră de vre-o două secole, aceasta datorită lipsei unor vecini puternici. Când Rusia cea necunoscută va păși pe calea croită de geniul barbar al lui Petru cel Mare, atunci și luminoasa Polonie va sfărțicată în trei părți de vecinii săi ingrati și hrăpăreți. Iar după înghițirea acestor două state, cele două dinastii : a Habsburgilor și a Romanovilor își vor îndrepta privirile lacome spre imperiul otoman care dela eșuarea asediului Vienei își detese pe față slăbăciunea ; iar Principatele Române vor avea multe de suferit din pricina așezării lor între Austria și Rusia, care se întăresc și între Turcia intrată pe calea decadenței.

Principatele noastre vor forma mărul discordiei între acești vecini puternici cari vor căuta să muște din acest măr de aur, întâiu Austria răpindu-ne Bucovina în 1775.

Nu vor trece 50 de ani și Rusia, după ce din 1792 ajunsese la Nistru, va imita pe Austria, în 1812, smulgând din trupul Moldovei, *grânarul ei nepretuit, frumoasa Basarabie.*

Cu o îndărătnice fără pereche în istoria omenirii, Țarismul, spre a ajunge cât mai repede la Constantinopol, repetă cât mai des loviturile împotriva omului bolnav, nelăsând nici odată să-i scape un asemenea prilej.

O asemenea ocazie avea să-i fie prilejuită cât mai curând, dintr'un joc unor împrejurări fatale pentru noi. Napoleon cel Mare, împăratul Francezilor, după ce a îngenuchiat și umilit militarismul german, voind să dea o asemenea lecție și Țarului Alexandru I, a încurcat și pe Turci în războiul cu acesta, astfel că pentru a patra oară armatele ruse ocupau Principatele Române.

După victoriile napoleoniene dela Eylau și Friedland, Napoleon crede că ar fi mai favorabil intereselor sale de a se împăca cu un adversar pe care nu-l putea zdrobi, sacrificând, bineînțeles, pe Turci. Astfel că cei doi monarhi în întâlnirea dela Tilsit (1807) întocmai ca doi tâlhari cari meditează asupra unor operații de noapte, împărțeau Europa între ei: Apusul rămânea lui Napoleon, iar Răsăritul, zonă de operații lui Alexandru.

Iată cum geniul lui Napoleon răsplătea pe Sultanul turc, care în mod sincer și desinteresat s'a amestecat într'un războiu care nu-l privea în mod direct. Sărmanii Turci, aveau să poarte singuri războiul lăsați la discreția Țarului!

Dar după cum dragostea între doi tâlhari nu poate ținea mult, căci se vor certa imediat la împărțirea prăzei, tot astfel cei doi mari împărați intrară în conflict. Apusul pornește în contra Orientului. O, cât ar fi fost de folos pentru Napoleon prietenia Turcilor! Dar aceștia trădați de două ori, nu mai au nici-o încredere în acela, la care simpatiile și antipatiile se schimbau dela o zi la alta.

Pe lângă aceasta, se mai adăogă și trădarea Dragomanului Moruzzi, care a dosit scrisoarea lui Napoleon adresată Sultanului, prin care acesta era îmbiat să continue mai departe războiul. Rușii prinzând firul acestei corespondențe, se grăbesc să încheie pacea.

Generalul Kutusof, comandantul oștilor ruse, primește ordin dela Țar ca să încheie pacea cu Turcii în orice condiții.

Delegații turci treceau din surprindere în surprindere: întâi li se pretindea ca Dunărea să formeze hotarul între cele două imperii; apoi să cedeze Moldova până în Siret, în fine,

măcar până în Prut și dacă Turcii ar fi fost mai diplomați și siguri de statornicia lui Napoleon, nu numai că Basarabia ar fi fost salvată, ba, poate, ei ar fi obținut teritoriile dela Ruși.

Iată în ce împrejurări nenorocite Moldova dintre Prut și Nistru trece la colosul rus! Țarul pentru a șterge orice urmă numelui de Moldova, denumește acest teritoriu anexat cu numele de Basarabia numire ce se dă numai părții de Sud a acestui pământ.

Pe lângă aceasta, aduc colonii de Ruteni și de Cazaci, ba încă și Germani și Bulgari, crezând că în chipul acesta vor desnaționaliza pe Moldoveni.

După vre-o 45 de ani de împilare rusească încep a se arăta zorile învierii Basarabiei. În urma războiului Crimeei, sau, mai bine zis, pentru cheile Sft. Mormânt, Rusia este alungată din Principate, împreună cu reguțamentul ei organic.

Și, ca o slabă recompensă, mai mult ca o măsură diplomatică împotriva Rusiei, decât ca un act de dreptate, se retrocedează prin congresul dela Paris, Martie 1856, cele trei județe din Sudul Basarabiei, puțin câștig și din punct de vedere național și din punct de vedere economic.

Vedem acum împlinirea adevărului de știință, orice energie desfășurată cu lăcomie și pripă, tinde la sleirea ei. Acel monstru cu miile de brațe, acea caracatiță, care strivea în nasturii tentaculilor ei, sufletul și dreptul la viață al popoarelor, pe care în pofta ei sălbatecă și cară le cerea brutal, prin sfârșirea-i criminală și, jucărie stupidă în mâna legilor naturale își înclină capul obosită.

Războiul dela 1877, la care am colaborat alături de Rusia, în baza unui tratat și a unei convenții care ne asigură integritatea teritoriului român, smulgea cele trei județe iar dela sânul mamei după o alintare de abia 20 de ani.

În aparență, Rusia părea victorioasă, în realitate însă treptele tronului țarist începeau să se clatine. Căci se înscamnă un câștig de trei județe, față de cheltuielile extraordinare, față de eroica rezistență a lui Osman-Pașa, care a salvat prestigiul militar al turcilor și care într'un moment, resturile armatei ruse decimate erau amenințate să fie svărlite în Dunăre?

Cine nu-și amintește de faimoasa telegramă a marelui Duce

Nicolae, către Principele Carol : «Treci Dunărea pe unde voești și în orice condiții căci cauza creștinilor e perdută».

Și iar aceleași legi repetându-se cu *organismele în descumpunere*. Aceleași acte de disperată agălare, când convingerea morții ce nu întârzie, și-a făcut loc în conștiința lui ; acciaș luptă meschină și zădarnică, mai ales când organismul își are plămădeala în impulsioni criminale și rapace. Căncekarul Gorciacof în congresul dela Berlin, la obiecțiunea marelui Kogălniceanu, că aliatul ne garantase întregitatea teritorului, iar acum ne tratează ca pe dușmani răspunde cu cinismul rasei și neamului : «Integritatea era garantată în ceace privește Turcia, nu și Rusia».

Nu-i vorbă, Providența, căreia nu-i scapă și care nu este infirmă, când dă sentința judecăței, ne dădu Dobrogea vechiul leagăn al lui Mircea cu portul Constanța, de care se leagă în viitor, expansiunea noastră comercială. Deaci, procesul descumpunerii rusești urmează. Țarii cari, în mintea poporului de robi erau una cu cuceririle, nemai fiind în stare să apară în ochii lor, ca atare, cad de bombe, de asasinate, ca și marii duci înrudiți cu ei. Și după aproape 25 ani de încercări să se ridice, socotindu-se dela 77, Țarul, îndreptându-și ochi spre Japonia unde își vedeau mântuirea și deliranta poporului glorificare, pleacă genunchii și tremură pe tronul ce trosnea, eșind putregaiul la iveală. Iar inteligențele românești din Basarabia, acum, când tabloul vieții rusești li se limpeze, lucrează fără teamă, și, organizându-se în comitete secrete, pregătesc în ascuns conștiințele, ca la momentul potrivit să-și senture jugul.

Și anii trecuți în dorința îndeplinirii visului marelui Mihail și forțați de împrejurări, ne vedem iar alături de Rusia în sprijinul revendicărilor noastre.

Trădarea ei de mai pe urmă, joc hotărât de acciaș providență, ne dă și partea din trupul Daciei vechi la care atunci nu voisem să ne gândim momentan. — Basarabia.

Revoluția bolșevică, în momentul când puținele și incurcatele noastre trupe, se apărau eroic la Oituz și Mărășești, ținând în loc pe spărgătorul de fronturi, este prilejul nimerit, pentruca cel mai mare Rege și român împreună cu guvernul d-lui Ionel Brătianu, să ordone detașarea de trupe depe front și trimiterea lor în Basarabia sub motivul apărării contra puhoiului bolșevic

și deci *s'o ocupe*. Meritul cel mai mare însă, se cuvine moldoveanului basarabean, care timp de 106 ani a știut să păstreze neștirbită tradiția, obiceiurile și limba lui, căci fără acestea, astăzi Basarabia nu ne-ar fi folosit la nimic. Și nouă celor cari trăim azi, ne revine o sarcină grea și măreață. Să luptăm ca tot colțișorul de pământ românesc să fie frământat numai de Români, el să-l lucreze cu drag, să-l împodobească cu duiosia dorului din doine, să se lipească de el, de brazdă, de cer, de munți și ape, așa ca să nu-și simtă pământul depe groapă apăsându-l, că nu și-a făcut datoria și nu a îngenuchiat pe el. Și acum, când hora mare încinge mijlocul vechii Dacii, să strigăm cu toții : «Trăiască Basarabia cu toate ale ei surori; Trăiască dinastia și toți cei ce simt și cugetă românește».

G. D. Petrescu

Tudor Vladimirescu

Conferință ținută la serbarea centenarului Eroului

Astăzi serbăm centenarul rededeptării naționale, în care vom comemora profetica figură a lui Tudor Vladimirescu, impunându-ne datoria de a privi din nou și în cadrul cel mai adevărat, apariția unică a eroului Pădur în istoria noastră contemporană.

Unii filosofi, vorbind de rolul omului mare în istorie, au emis opinia următoare: «Soarele luminează colinele, când este încă sub orizont, și marile spirite descopăr adevărul mai curând decât se manifestă mulțimii. Aceasta este măsura superiorității lor. Ei sunt cei dintâi cari prind și reflectează o lumină ce chiar fără de ajutorul lor, ar fi devenit curând vizibilă și celor ce stau mai jos decât ei».

La această micșorare a «Omului providențial» a personalității mari în istorie, John Stuart Mill răspundea cu succes: «Oamenii eminenti nu se mulțumesc numai să vadă strălucind lumina pe vârful dealului, ci se urcă pe vârf și chiamă lumina și dacă nimeni nu s'ar fi urcat până acolo, lumina, în majoritatea cazurilor, nu ar fi putut lumina vre-odată valea.

Tudor Vladimirescu nu s'a mulțumit a vedea lumina de pe vârful muntelui, ci a chemat-o el însuși. Ca toți eroii unei epoci el a trecut mai sus de mentalitatea curentă și a simțit într'un suflet de om, sbuciumul întregii sale națiuni, precum în energia lui s'au strâns speranțele viitorului nostru național.

Ce era înainte de mișcarea lui Tudor? Ce se petreceau în

mult încercatele Principate Române? Aceasta ne-au spus-o de mult documentele timpului, ne-a zugrăvit-o boerul Golescu în comedia sa politică intitulată: «Starea Țării Românești în zilele Măriei Sale lui Ion Caragea».

Considerând tronul țărilor ca un mijloc de înavuțire personală, Fanarioții aventurieri de cea mai rea speță, au adus cu ei toată concepția Levantului, cu întreg cortegiul de dureri strâns legate de înjosirea națională, în care se vede un neam stăpânit de domni străini.

Oricât ar căuta unii să apere epoca fanariotă, ea rămâne totuși, acea noapte ce s'a așternut în calca evoluției poporului nostru, timp de o sută și mai bine de ani.

Și, alături cu demnitatea înscăunării pe tron a aventurierilor și abililor străini, avem întreaga operă, corupție și sanavolnicie, pe care regimurile isvorâte din corupție le produc întotdeauna. Și cecace era mai trist, era că însuși clasa boerească își găsea în lașitatea alipirei de tron, puțința de a trăi materialmente bine; iar clasa țărăncască asupra căreia cădea urgia dărilor, cari serveau la satisfacerea nesăturății poltei de bani a domnului și a camarilei sale, își ducea o viață mizeră de robi. Și această țără-nime dacă a trăit, așa cum a trăit, se datorește minunatei sale puteri de rezistență organică și morală, care este ceva specific firii românești.

Sub această urgisită domnie a Fanarioților decadența politică a atins ultimul grad, așa încât numai așezămintele naționale abia au mai păstrat celor două Principate caracterul de state naționale, ca țări deosebite de provinciile imperiului otoman. Împreună cu decadența politică, a mers paralel și decăderea culturii românești, care începuse a înflori sub domni pământeni, aflând chiar noi continuatori la Români de peste munți. În aceeași măsură a decăzut starea economică, prin sleirea căreia nefericitele țări au căzut pradă. Desele domnii, prin care Poarta își sporia veniturile, puneă vârl' cumpănitelor vremi! În legătură cu aceste rele, răul cel mai mare, pe care domnia Fanarioților l-a adus țărilor române, a fost stricarea morăvurilor, corupția morală în stat și în societate: «Vai! vai! vai de țară!» — exclama cronicarul Neculcea, — «Ce vremi cumpănite am ajuns și la ce grea cumpănă am căzut! Doară numai Dumnezeu ași face

milă cu tine, săracă țară, ca să scapi dintru aceste obiceiuri spurcate».

În disperarea lui își pierduse bietul cronicar speranța unei ameliorări : «Așa socotesc cu firea mea cea proastă : Când o vrea Dumnezeu să facă să nu fie rugină pe fier și turci în Țarigrad, lupii să nu mănânce oile în lume : atuncea poate nu vor fi Greci în Moldova și Țara Românească ; nici or fi boeri, nici or putea mânca aceste două țări cum le mănâncă ; iar alt leac n'a mai rămas cu condeii mei să pomenesc ca să pot ghici».

Focul îl stingi, apa o iezești și o abați pe altă parte, vântul când hate te dai în lături într'un adăpost și te odihnești ; soarele intră în nori ; noaptea cu întunericul trece și se face iar lumină ; iar la grec milă, sau omenie, sau dreptate, sau nevicleşug, nici unele de acestea nu sunt, sau frica lui Dumnezeu ; numai când nu poate să facă rău, se arată cu blândețe ; iar inima și firea tot cât ar putea să facă răutate».

Când asemenea accente dureroase ieșeau din piepturile bătrânilor noștri cronicari, fiecare din ei, om de stat, primi-ministrii ai timpului lor, ei arătau nu numai durerile tristului secol în care trăiau, dar prevedeau și prevesteau viitoarele nenorociri ale țării : tăierea sau isgonirea ultimilor Domni români, secolul de fier și de tină al Fanarioților, prefacerea orașelor dunărene în cetăți turcești, cedarea pe un timp a Olteniei, pierderea Bucovinei și a Basarabiei, în fine mai mult decât iminenta ștergere a țărilor române de pe harta Europei !

Și cu toate acestea, după grozavul potop strălucește curcu beul reînșenării orizontului românesc ! Odată cu secolul al XIX-lea, alt soare apare, la ale cărui raze de libertate și naționalitate încep și Românii să se încălzească. Și razele acestui soare le primim din nobila Franță, din luminoasele idei ale fraților adeleni și chiar prin domnii fanarioți. Marea revoluție franceză zice popoarelor întocmai ca și Crist lui Lazăr : Sculați-vă !

Dela o bucată de vreme Grecii, cari pricinuiau influențe din citirea literaturii franceze, visau revoluția și libertatea.

Gândul lor era să răscoale toate popoarele creștine asupra Sultanului, și ei, crezându-se cei mai isteți și mai deprinși în afaceri, nădăjduiau să întemeieze un mare Stat grecesc prin în lăturarea Turcilor.

Nici mai mult nici mai puțin: aveau să dea jos firma Imperiului Otoman și s'o înlocuiască cu aceea a fostului Imperiu bizantin.

Rusia înțeția aceste poște ale Grecilor; Cancelarul Impărăției, Capo d'Istria, era el însuși grec, și avea știință de organizația revoluționară a neamului său, despre așa numita Eterie sau tovarășie. Fii lui Constantin Ipsilante, dintre care unul, Alexandru, era general în armata Rusiei, viteaz cum îl arată mâna dreaptă pe care o pierduse într-una din luptele cu Napoleon I, stăteau gata să se pună în fruntea mișcării. De fapt, în luna lui Februarie 1821, beizadeaua Alexandru, acest celebru palavragiu, trecu Prutul împreună cu o ceată de căți-va tovarășii ai săi.

Se înțelese cu Mihail Șuțu, urmașul lui Calimachi în scaunul Moldovei, și căpătă dela acesta îngăduința celor dintăiu măsuri.

În curând din Iași, unde ucise pe Turci, el porni o expediție pe care o credea în stare să elibereze întreaga Eladă și, pe lângă dănsa, toată peninsula Balcanică în folosul Grecilor. Dar acest drum n'a fost cu noroc: Ipsilante a rătăcit prin Moldova și Muntenia, ducând cu sine o oaste în care studenții și băeții de prăvălii formau o bună parte. Și înfărșit, avea să fie învins de răceala și hula ce a constatat.

II.

Ducă mai ales Moldovenii și chiar boierii munteni, n'au voit o înțelegere cu Ipsilante, aceasta se datorește faptului că, în decursul veacului al XVIII-lea și mai cu osebite în cea de a doua jumătate a acestui veac, se alcătuisse o literatură, menită să producă, după un șir de silințe, viața noastră modernă de astăzi.

În Țara Românească se ridică dintre boieri un scriitor de însemnătate, boierul Ienăchită Văcărescu. Acesta scrie o gramatică a limbii românești, dând ca probă lucăți poetice și lăsând fiilor săi următorul testament:

Urmașilor mei Văcărești,
Las vouă moștenire,
Creșterea limbii românești
Și-a patriei iubire.

Pe când Zilot Românul, în istoria sa, plângea nenorocirea

țării, Iancu Văcărescu, care din pruncie a fost al muzelor favorit, moștenind talentul tatălui și bunicului său, nu se temea de Caragea să pună în gura lăutarilor versuri ca cele ce urmează:

Ah! De-am putea redobândi

Și câte-avem pierdute!

Atunci ce inimi m'ar vorbi,

Ce guri ar mai sta mute?

Deasemenea Camachi și Beldiman, în Moldova, nu se lăsau mai prejos.

Toți acești tineri țineau, fără îndoială, la limba în care-și exprimau gândurile lor, preferind-o limbii grecești, care se vorbea la Curte și în clasa superioară; ei iubeau țara lor, în care aveau rostul de buni gospodari, înțelegeau că sunt Români și că pentru neamul lor se deschide o viață românească națională, deosebită de viața națională a Grecilor.

Le lipsea însă, pentru ea să pună în adevăr lumea în mișcare și să lucreze cu mai multă izbândă pentru vremurile noi, mândria că sunt Români, conștiința înălțătoare pe care o avusese un Miron Costea, un Cantemir, un Constantin Cantacuzino, că avem un trecut frumos și că, prin urmare, starea de umilință în care ne găsim, nu putea fi veșnică.

Cărturarii, scriitorii, boierii chiar, dintre aceia cari fuseseră câștigați pentru ideile noi, nu erau în stare să pregătească o manifestație în sensul crezului românesc, să arate prin aceasta că n'au nimic a face cu răsculații lui Ipsilante și că dorese ca acest pământ românesc să fie numai al Românilor.

Se ridică, însă, în părțile oltene, un boiernaș anume Slugerul Tudor Vladimirescu. Tudor, care pornea din masa poporului, era sortit să tâlmăcească acest crez în tot ce era dorință și vis; el a fost coarda din care duhul urgisitului neam trebuia să scoată sunetele aprigei lui sentințe de răzbumare. Fiu de moșnean, s'a născut în satul Vladimir din județul Gorj. Invățase carte în chip solid pentru acea vreme și fusese logofăt pe lângă boierii divanului din Craiova.

În curând Constantin Ipsilante îl boerește, dând-i rangul de comis al doilea... Când izbucni războiul ruso-turc în 1806, Principatele fură ocupate de către Ruși și odată cu aceștia, Ipsilante

se reîntoarce în domnie și creiază noi funcții cerute de îngrejurări.

Acum (în 20 Decembrie 1806) din comisu al doilea e pus vătaf la plaiul Muntelui-de-sus în județul Mehedinți. Dar Tudor își află în curând un alt rost. Impreună cu plăeșii muntelui, cu pandurii, păzitori împotriva hoșilor, cari-i erau supuși lui ca vătaf.

Tudor ce prezentă generalului rus Isaiov.

Pandurii români au fost de folos Rușilor, căci în scurtă vreme Oltenia fu curățită de către Turci. Se cerea un Cara Gheorghe, un comandir sigur, viteaz, aspru în ținerea de rânduială și în pedepsirea trădătorilor sau nesupușilor. După anumite dovezi ce dăduse Tudor, Isaiov se încredință că el ar putea fi acel om. Puse în fruntea pandurilor pe fostul comis Tudor, ridicat acum de curând pentru meritele lui la rangul de sluger.

«La 1807, spune Ioniță Ceganul, unul din pandurii lui Tudor, ne-a luat generalul Isaiov, ne-a îmbrăcat căzăcește, ne-a dat masdrace, ne-a pus pistol și sabie la brâu și după ce ne-a făcut smotru, ne-a rânduit la Tatargic, o bătaie de tun dela Vidin, ca să ținem pe Cârjalii lui Mola Aga să nu iasă din cetate...»

«Știi, dumneata, ce om era căpitanul nostru, Tudor? El care nu râdea niciodată, când auzia că vin Turcii asupra noastră, că se năpustese păgânii, când cu gândul nu gândiai, el de bucurie începea să cânte și să joace ca un copil. Intra în foc parc'ar fi fost la nuntă!»

«Comandirul mai luptă cu flăcăii lui la Rahova și la Fetislan, apoi în șanțurile dela Calafat, așa de frumos încât căpătă nume de viteaz mare, făcându-se vrednic de sabia de ofițer sau de parucic (locotenent), de decorația Sf. Vladimir, și de un inel cu piatră scumpă, ce avea numele Țarului gravat pe dânsul.

Culegând pradă între Turci, Tudor ajunsese om cu oarecare avere.

În 1808 îl vedem cumpărând de pe la moșneni, iar ca om religios, făcând danie pe la biserici și ridicând singur o biserică în satul Prejna—Acolo se găsește și singurul chip ce ne-a rămas dela dânsul, cu inscripția: «Biv vel Slugeri Teodor Cumândir».

«Comanda» lui Tudor ținu până la 1811, iar după încheierea păcii ca multora altora, trecutul i-a fost iertat. Comandirul de olinioară, care hotăra asupra atâtor oameni, căzu iarăși în rân-

durile din urmă ale boerimii — Când el însuși, când fratele său sunt vătafi de plai în Munte. Făcea și el negoț de piei, de porci și ducea întru toate viața obișnuită acelor de treapta sa. Măsura moșii ca mulți boernași și se judeca, întâmplător, la divan, cu acei cari fuseseră păgubiți altădată de pandurii săi.

În acest timp; făcu el un drum la Viena, (1814) din timpul căruia ne-au rămas scrisori în care se oglindește sufletul lui de om cinstit și mândru, veghetor și harnic, cu grije de cele incredințate lui. Cum se vede din aceste scrisori, el nu s'a dus acolo pentru interesul lui ci mai mult ca să facă un bine fostului său stăpân și prieten, Nicolae Glogoveanu, a cărui soție bolnavă murise de curând acolo, în căutarea doctorilor vienezi. Tudor avea să descurce două procese: unul de moștenire, altul de tâlhărie comisă de o prietenă a răposatei, să scoată la cale socotelile încurcate și să aducă în țară pe copila Mașinea.

Timpu petrecut la Viena avu o înrăurire puternică asupra lui. Deși nu-i plăcea de marea cheltueală, de zăbava la judecata «drăciască a Nemților» afurisiți, hoți cari umblă cu drăcenii să strângă pe oameni», la formalismul «neamului acestuia îndărătnic și tiran» văzu acolo un învățământ care scotea pe oameni «din rândurile dobitoacelor», cum a văzut la copiii de boieri moldoveni așezați în Viena.

Ceti ziarele în care se deslăteau interesele lumii, ascultă convorbirile aprinse ale celor ce urmăreau desbaterile asupra moștenirii lui Napoleon în congresul «împăraților și regilor» și la capătul uneia din scrisorile lui, el se rostia astfel în ceiacece privește viitorul țării lui.

«Se sună că atunci va fi ceva și pentru locurile acelea (adică țările române) că mult a fost, puțin a rămas».

Tot aci, se întâlni el cu căpitanul Iordache, care-l inițiază în tainele Eteriei, ce ținea la învierea împărăției bizantine, cu țările noastre cu tot.

Căpitanul Iordache Olimpic, un om iute și hotărât, român din Vlacho-Clisura Macedoniei, cunoștea pe Tudor încă din timpul războiului cu Turcii, când Tudor îl scăpase odată dela moarte. Totuși el era ursit să fie geniul lui cel rău, cum fusese cu Basta pentru Mihai-Viteazul... El i-a vorbit lui de libertate, de ajutorul Rusiei, de gonirea Turcilor din Europa, după cari va urma des-

robirea țărilor române, curățirea lor de fanarioți și ciocoi. Se pare că Tudor a promis ajutorul său.

Această minte limpede și judecată dreaptă, acest caracter aspru și neclintit în hotărâri, această inimă de viteaz, gata să se arunce în primejdie pentru o idee înaltă, simția că un destin îl mână înainte pe calea revoluției; din ceasul când m'am născut, m'am îmbrăcat în cămașa morții, zicea el unui prieten al său. Astfel, de mai mulți ani, Tudor strângea arme de tot felul: pistoale, puști și iatagane, pe cari le ascundea la cula din via dela Cernești; se înțelegea cu oamenii de încredere cari, la ceasul când va suna trâmbița deșteptării, să-i adune pe toți pandurii și țăranii din sate sub steagul său.

Dacă ridicarea Grecilor a zăbovit așa de mult, aceasta se datorește nesiguranței ce avea față de Șuțu cel Bătrân din Muntenia, care putea să părăscă sau să facă împotrivire.

Alexandru-Vodă se îmbolnăvi însă, către sfârșitul anului 1820, de o boală de bătrânețe, care trebuia să răpună repede trupul său slăbit.

Căpitanul Iordachi pofti pe Tudor la București, unde slugerul mehedințean, merse sub cuvânt că are o pricină de judecată.

Aci, Tudor fu pus în legătură cu Vlădica Ilarion care, cu aceleași mijloace de vorbe frumoase și de mari minciuni, se sili a-i lua ochii cu totul desfășurându-i înainte un viitor de dreptate, și de omenie, bun pentru țăranimea ce suferea de pe urma unei «ciocoimi» lacome.

În ziua de 18 Ianuarie, 5 zile după moartea lui Șuțu, Tudor pornește din București cu o ceată de 36 din arnăuții lui Iordachi, conduși de trufașul Bulgar, îndărătnic și neascultător, aplecat spre schimbări și trădare, un om deprins cu ale oștiri, căci și el slujise pe Buși, Dimitrie Macedonski. Ajunsese în ziua de 21 la Târgul Jiului, Aci areștă pe Dincă Oteteleşanu, unul din ispravnicii Gorjului, apoi din Târgu Jiu trecu la vechea mănăstire Tismana, unde sili pe ispravnicul arestat să dea porunci prin sate, ca fără zăbavă țăranii să adune provizii cât mai multe la mănăstire. A doua zi el plecă la Padeș, unde-l aștepta un căpitan cu 100 panduri mai dinainte pregătiți și de aci, răspândi cea dintâi proclamație.

Această proclamație a lui Tudor fu salutată cu un entu-

ziasm de nedescriș. Țărani înarmați cu coase și topoare alergau în tabăra lui, care zilnic se mărea. Luptătorii îl numeau Domnul Tudor și el dela o vreme începu să vorbească și să se poarte domnește.

Acum el care se afla în fruntea a 6000 de panduri își făcu un plan și mai mare. Vântul de libertate, purces dela marea furtună ce dărâmasese Bastilia, îl fură și pe el. Drumul său prin Oltenia fu un adevărat triumf: toate puterile trimise împotriva lui, unele sunt împrăștiate, altele închină steagurile, punându-se sub ordinele lui.

După tainele revoluționare apusene, răspândi proclamații în care vorbea de suferințele săracilor, de apăsarea oamenilor de cei răi; el arătă ca scop al mișcării sale «scăparea robiei» și încetarea jafurilor și nedreptăților ce «norodul a încercat din pricina oblăduitorilor domni» punând laolaltă, între acești apăsători ai țării, pe Greci și pe boierii de țară înțeleși cu gâșșii.

Apoi, în fruntea acestei caste de țărani, merse spre București și în ziua de 16 Martie ajunse la Cotroceni, unde își așeză tabăra. A doua zi își făcu intrarea în București parcurgând străzile orașului ce răsunau de versurile cântate de pandurii săi.

I.

Frunză verde usturoi
Tu n'ai lege măi ciocoi!
De te-aș prinde în război
Cu măciucei ca să te moi...

II.

Dați pandurilor voinici
Nu fiți la suflete mici
Dați cu flintele npușcați
Din robie să scăpați.

III.

Plugulețul meu nebun
Cum te prefăcuși în tun!
Vezi, așa mai poți ara
Să te scapi de angara

IV.

Frunză verde de molotru
Când sosi Tudor la Motru,,
Ciocoi trecură Oltu
Și se 'necară cu totu.

Dar pe cât de repede a fost pentru Tudor ridicarea sa, pe atâta avea să guste amărăciunea decepțiilor. Boerii cei mari, cari îl amenințaseră cu moarte, cu afarisenia, fugiseră la Brașov. În București, găsisese numai 56 boeri: unii fiind pentru păstrarea stăpânirii turcești, alții aveau tragere de inimă pentru Ipsilante iar restul fiind gata să stea la învoială cu Tudor. În fine, după multe frământări, în ziua de 23 Martie, boerii cu Mitropolitul în frunte, iscălesc actul de credință către Tudor, iar în ziua de 25 Martie, din ordinul lui Tudor un nou Arz către Poartă, prin care arată starea de plâns în care se găsea țara din cauza obladuitorilor domni, ce au stătut și să-i ferească de o năvălire a Turcilor de peste Dunăre.

Dela această dată, steaua lui Tudor începe să pălească. Cum auziră boierii că Ipsilante și-a așezat tâbăra la Colentina, începură a se pierde în intrigi: în frunte cu Mitropolitul vizitează des pe Ipsilante, fiindcă era prinț, părăsind pe Tudor, fiindcă era țaran, ceea ce îl făcu să se retragă cu ai săi la Cotroceni.

Ipsilante se aștepta ca Tudor să i se închine și să i se pună sub mână lui, dar în urma unei întrevederi, când i se spuse de acesta că, fără ajutorul Rusiei, el nu cutează a ridica steagul contra Turcilor, că nu și-a înarmat pandurii ca să libereze Grecia, ci pentru a scăpa Țara de asuprirea cărmuirii; Ipsilante înțelese ca locul lui este peste Dunăre, nu aci! Refuzul lui Tudor căzu ca o lovitură de măciucă pe capul Grecului. În rezistența lui Tudor, Ipsilante vedea un obstacol de neluvin întru realizarea idealului Grecesc.

Principatele Române, pentru el, erau lagărul revendicărilor naționale grecești și totodată visteria care întreținea cetele de zavergii. Atunci dete ordin ca Arnauții, Sârbii și Bulgarii din oastea lui Tudor să vină la dânsul. S'au dus toți căpitaniii greci; lângă panduri au rămas numai Macedonski și Hagi Prodan cu câțiva sârbi și bulgari. Fanariotul isbuti să atragă pe boierii,

cari își călcără jurământul de credință de la 23 Martie și, ceea ce era și mai rău ca toate, să arunce sămânța zavistei printre panduri, cari nu se puteau bucura de jaf, ca Arnăuții și adunătura eteristă.

Față de trădarea boerilor, cari întocmiseră un Arz către Sultan împotriva lui Tudor, acesta luă măsuri dictatoriale: începu a se purta ca un adevărat Domn. Printre cei câțiva boeri cari formau Divanul, orându-i pe oricine voi el, în cele mai însemnate dregătorii și puse ispravnicii pela județe. Pe boeri i-a închis într-o casă pe Belvedere și, ca să-i înspăimânte, le trimetea din când în când câte o ghiulea de tun în ograda curții unde îi închisese.

Se spune că însuși Gheorghe Lazăr îi îndreptă tunurile, ca semn că îndreptarea puterii pornește dela cultură.

Văzând că nu vine omul împărătesc, pentru cercetare, cum ceruse el de atâtea ori, el iscodi tot felul de mijloace ca să înțeleagă Sultanul că el nu s'a răsculat contra Sultanului ca Ipsilante, ci pentru dreptatea poporului și privilegiile țării. În cel din urmă Arz, iscălit cu deasila de boerii închiși la Belvedere, Tudor spunea răspicat că: Țara vrea un domn pământean și că el, fără voia lui, este ales de popor ca să scuture jugul cel tiranesc al fanarioților.

Dar ce folos, căci tot ce lucra el la Poartă se darâma pe deoparte de fostul domn Scarlat Calimachi, pe de altă parte de boerii cei mari ai țării cari înainte de 23 Martie, încredințară pe Turci că pornirea lui Tudor e primejdioasă și criminală. Cu toate că cei din București iscăleau acum alte jelbi, făcând din negru alb de frică, cei de la Brașov îl ponegreau pe Tudor tot ca și înainte.

Marele vizir nu știa ce să mai creadă. În sfârșit Turcii treceau Dunărea. Ipsilante încă din Aprilie fugise spre Târgoviște. Tudor în ziua de 15 Mai, când Turcii se apropiau de Capitală, își ridică tabăra dela Cotroceni și, apucând pe valea Argeșului, ajunse la Golești. Pe tot drumul până la Golești, comandantul nu încetase de a face exerciții de atac închipuit, dar se întrecea cu asprimea prea mult față de panduri: pentru cel mai mic furt dovedit el pedepsea cu moartea. Se spune că numai în acest drum ar fi spânzurat vre-o 30 panduri. Din această cauză, el avu neînțelegeri cu căpitaniii să, toți începură să-și arate nemulțumirea

că nu se pot folosi cu nimic sub comanda Domnului Tudor i

Ipsilante urmărea pe Tudor pas cu pas, chiar prin spioni! ce avea pe lângă Sărbii lui Prodan și Macedonski.

Misiunea înlăturării lui Tudor, căzu în sarcina lui Iordachi, căci acesta îl inițiase asupra planurilor grecești.

Cu ajutorul locotenenților sârbi, Prodan și Macedonski, Tudor este smuls din mijlocul căpitanilor trădători.

Eroul martir, dezarmat și legat, a fost dus la Pitești, iar de acolo la Târgoviște, la Ipsilante. Acesta după ce-l acoperi de insulte, porunci să fie purtat pe ulitele orașului, călare, cu picioarele legate sub burta calului, pentru ca toată lumea să-l vadă pe acela ce-și zisese: «Domnul Tudor» și intrupase nădejdlile drepte ale țăranilor; iar în spre ziua de 27 Mai porunci să fie scos din Mitropolie și dus spre răsărit, dincolo de șanțurile cetății. Calăii au fost trei ostași, cari nu stătuseră niciodată în fața dușmanului, «patrioți» greci din Rusia: Orfano, Cavaleropulo și Garnovski:

— Unde mă duceți? întrebă Tudor.

— La ai tăi, îi răsunse unul cu ironie.

— Nu văd eu că drumul acesta nu duce într'acolo?

— Mergi înainte, i se spuse cu asprime.

Nelegiuții ce-l conduceau se opriră lângă iazul morii, aproape de grădina Geartoglu; aci îl așteptau doi Greci: Varnava și Parga. Acesta din urmă zise lui Tudor în limba greacă: «sperjurule, făți datoria către Dumnezeu». Tudor răspunse: «N'aveți aici unul din voi un pistol?» Drept răspuns nelegiuții începură a-l lovi cu iataganele.

Lungă și dureroasă fu agonia lui Tudor!

După ce-l ciopârțiră, îl desbrăcară spre a nu fi cunoscut după veșminte: căci eteriștii se temeau de popor, mai ales de păinduri; din care cauză moartea lui Tudor se ținu în mare taină.

Cepchenul lui Tudor fiind strâmt la încheietura mâinilor, asasinii îi tăiară pumnii ca să poată scoate mai bine baina.

După aceia, îi azvârliră trupul în puțul din grădina Geartaglu și aruncară pământ în puț.

Astfel pieri—zice Regnault—părăsit de ai săi, măcelărit de niște mizerabili; asasini, acel Român, care știu a ridica arma pentru cauza națională.

Moartea lui Tudor Vladimirescu este o pată și pentru țana-

riotii ce-l măcelăriră și pentru boerii cari trădau prin slăbiciunile lor drepturile țării și speranța unei renașteri.

Acest umilitor sfârșit al lui Tudor nu putea fi privit de poporul român cu nepăsarea cruzimii grecești. În plămădeala sângelui său, care-l lega de acest mucenic, el a simțit junghele unei dureri răzvrătite și s'a legat cu jurământ de jertfă ca să scape de Greci prin propriile sale mijloace spre a ajunge la de săvârșirea idealului. Românul nicici odată nu și-a ridicat ochii spre himere și nu și-a hrănit sufletul cu poftă hrăpărețe; el totdeauna s'a ridicat pentru dreptate și pentru o cauză sfântă.

De aceea, aburul ieșit din sângele de martir al lui Tudor atinse tronul lui Dumnezeu, care cu mâna lui dădea semnul dreptății și astfel faimosul Ipsilante, în fața Turcilor ce veneau să aducă ordinea, fugi lăsând pe ai lui să fie omorâți până la muntele Drăgășani, în marginea Oltului; iar el se stinse mișelește într-o temniță la Muncaci, în Maramureși. De asemenea, Grecii din Moldova, uniți cu anăuții domnești ai căpitanului Iordachi, fur nimiciviți în lupta dela Sculeni, în timp ce o parte din căpeteni pieriră arși de viu în mănăstirea Secul, unde se adăpostiră. Într-unul din aceștia a fost și Iordachi. Dar Bimbașa-Sava și cu Ghencea? A fost dată umbrei răzbumătoare a lui Tudor, fiind impușcați într-o casă din Bacurești din ordinul lui Chehania-Beg, generalisimul turc, atunci când credeau că se pot bucura de fructul trădărei lor.

Începând ca mișcare țărănească, mișcarea lui Tudor deveni o revoluție politică și națională, al cărui scop fu atins, de carecun dorând dreptul de a ne alege Domni pământeni.

Ori cât de dureros ar fi pentru noi sfârșitul său cel tragic nu trebuie să pierdem din vedere că, orice faptă mare își are jertfa sa, iar fatalitatea nu alege jertfa.

Și dacă urmașii tăi, Pandure, nu s'au învrednicit să-ți caute leagă osemintele și să le dea cinstea cuvenită, aceasta nu a înșelăciune decât ca făclia naționalității și a libertății, ce tu ai aprinsă să străbată în decursul a zece decenii, făcând iecana sfântă a României Mari, la vederea căreia însăși eroica ta țărănie a tresălit de bucurie.

G. D. Petrescu

LUMINĂ!
MARȘUL ȘCOALEI NORMALE DE ÎNVĂȚĂTOFI
DIN CONSTANTA

de I. N. Morozow

LUMINĂ!

MARȘUL ȘCOALEI NORMALE DE ÎNVĂȚĂTORI

DIN CONSTANȚA

Cor de bărbați

J.N. Morozow

Marcial

Lu - mi - nă Pri - sos de lu - mi - nă

Lu - mi - nă!

du - cem cu noi nop - ții din suf - let îi fă - cem răz - boi ca

soa - re le sfânt în cres - te - tul ză - rii E scoa - la în i - ni ma

ta - rii Lă - sați pe co - piii la noi să-i

Lă - sați la - sați co - piii la noi să-i

în - dru - măm pe ca - lea lor în le - gi - le

În le - gi - le tă -

SITUAȚIA ELEVILOR LA FINELE ANULUI 1921—922

Clasa I-a

Nu. crt.	Numele și pronumele elevilor	Media la purtare	Media generală	Observațiuni
1	Banu Z. Gheorghe	1000	737	
2	Bănică Tudorancea	1000	807	
3	Broască Gheorghe	800	695	
4	Bucățică S. Dumitru	1000	853	
5	Caraman Ștefan	800	—	Corijent: 1 rom. și istorie
6	Chipară I. Dumitru	800	—	Repetent
7	Chișesian Garabet	800	653	Promovat conf. articulului 77
8	Chisoceanu Ștefan	900	695	
9	Ciocan Ștefan	1000	718	
10	Coconcea C. Ion	900	833	
11	Colef Nicola	1000	692	
12	Constantinescu Nicolae	1000	793	
13	Dădârlat Daniil	1000	799	
14	Dăneț Constantin	800	705	
15	Dochie Constantin	700	697	
16	Done Constantin	800	653	Prom. conf. art. 77
17	Emilian A. Dumitru	800	642	idem
18	Gheorghe Chivu	800	715	
19	Chiță Mihail	900	690	idem
20	Gogu Aurel	900	742	idem
21	Hanu Constantin	900	—	Corijent 1. rom. și istorie
22	Hanu Trandafir	900	—	Corijent 1. rom. și istorie
23	Ilief Ioan	1000	685	Prom. conf. art. 77
24	Iliescu N. Marin	1000	820	
25	Ionescu N. Gheorghe	1000	790	
26	Ionescu N. Ioan	1000	841	
27	Levente Ioan	800	710	
28	Lică Trifu	900	—	Corijent 1. rom. și geografie
29	Lipan Tănase	800	713	

Clasa I.

No. crt.	Numele și pronumele elevilor	Media la purtare	Media generală	Observațiuni
30	Lungulescu Petre	800	673	Prom. conf. art. 77
31	Manea Eniță	1000	800	
32	Marcu Gheorghe	900	708	
33	Marin A. Dumitru	800	643	
34	Marin Gheorghe	800	—	Corlijent istorie și științe naturale
35	Mihăilescu Aurel	900	713	
36	Milcof P. Miliu	900	683	Prom. conf. art. 77
37	Minciu Mihnil	800	730	
38	Modoi Gheorghe	800	710	
39	Nădrag Marin	800	—	Corlijent I. rom. și matematica
40	Pintilie Hristea	1000	733	Prom. conf. art. 77
41	Presadă Gheorghe	800	—	Repetent
42	Rugină Constantiu	800	687	
43	Săvulescu Gh. Iancu	900	—	Repetent
44	Șeitan N. Marin	900	733	
45	Șeitan Traian	900	—	Repetent
46	Simion M. Pavel	—	—	Retras
47	Stan T. Virgil	700	—	Repetent
48	Stănescu Constantin	800	728	
49	Tănase Aurel	900	693	
50	Turturică Eugen	800	670	Prom. conf. art. 77
51	Vlad Tudor	800	—	Repetent

Clasa II.

52	Aurică Victor	1000	798	
53	Bărbu Traian	1000	763	
54	Bontea Dumitru	800	705	
55	Brânză Ion	900	723	Prom. conf. art. 77
56	Cantaragiu Gheorghe	900	882	
57	Cantaragiu Ioan	900	785	
58	Cosâmbescu Gheorghe	800	698	Prom. conf. art. 77
59	Cojocar Nicolae	800	759	

Clasa II

No. crt.	Numele și pronumele elevilor	Media la purtare	Media generală	Observațiuni
60	Costache Ștefan	900	750	
61	Crivelescu Gheorghe	1000	848	
62	Dateu Ion	900	713	Prom. conf. art. 77 Corijent matematica și geografia
63	Dobrescu Emilian	800	—	
64	Dobrescu S. Marin	800	770	
65	Drăgănescu Alexandru	900	—	Corijent matematica și șt. naturale
66	Filip Gheorghe	900	708	
67	Filip Ioan	800	757	
68	Gâscă Tănase	900	748	
69	Greavu Stan	700	752	
70	Guțu Nicolae	900	752	
71	Hristache Gheorghe	900	808	
72	Iacob Tudor	900	752	
73	Iacobescu Nicolai	800	768	
74	Ichim Bratu	900	752	
75	Manea Dumitru	900	827	
76	Marinescu Victor	900	742	
77	Minciu Manole	900	733	
78	Minciu Ștefan	800	775	
79	Mitrea Mihaiu	900	805	
80	Miu Ion	900	747	
81	Muche Vasile	1000	733	
82	Omoce Gheorghe	900	758	
83	Petrovici Constantin	900	760	
84	Poenaru Ioan	800	722	Prom. conf. art. 77
85	Prună Ion	900	778	
86	Scapilide Ioan	700	730	
87	Similian Tudor	700	716	
88	Stanciu Bonstantin	900	715	
89	Stâniloiu Eugen	700	—	Repetent
90	Stavru Petre	1000	790	
91	Stroe Vasile	800	715	Prom. conf. art. 77

Clasa II-a

No. crt.	Numele și pronumele elevilor	Media la purtare	Media generală	Observațiuni
92	Șerban Constantin	900	736	
93	Șerban Gheorghe	900	710	
94	Tănase Tase	900	710	
95	Tamoșoiu Gheorghe	800	787	
96	Topor Marin	900	743	
97	Țicu Ioan	800	776	
Clasa III-a				
98	Benescu Gheorghe	800	712	Prom. conf. art. 77
99	Bucățică Radu	900	832	
100	Bucățică Ilie	1000	798	
101	Atanasiu Vasile	800	—	Corijent matematică și fizică
102	Burtoiu Ion	700	793	
103	Călinescu Anghel	900	720	
104	Caraman Nicolae	700	721	
105	Cristescu Aurelian	800	729	
106	Crivelescu Nicolai	900	814	
107	David Mihail	900	786	
108	Dragnea Ion	900	787	
109	Dumitriu Petre	700	751	
110	Dumitrescu Nicolae	900	711	
111	Făcăianu Horia	900	712	Prom. con. art. 77
112	Filip Pavel	900	734	
113	Galeș Dumitru	700	763	
114	Ghiță P. Constantin	900	784	
115	Lefter Alexandru	1000	764	
116	Ludoșanu Horia	800	719	
117	Iacob Dumitru	900	796	
118	Ilie Mihail	900	765	
119	Mândru Ioan	900	750	
120	Mareș Ion	700	759	
121	Marcoșanu Ion	900	835	

Clasa III-a

No. crt.	Numele și pronumele elevilor	Media la purtare	Media generală	Observațiuni
122	Miu Traian	800	740	
123	Moroianu Iancu	900	742	
124	Muntenescu Niculae	800	—	Corijent matematica și franceza
125	Nicolae Ioan	700	688	Prom. conf. art. 77
126	Olteanu Ion	900	740	Prom. conf. art. 77
127	Perianu Vasile	1000	870	
128	Pică Constantin	700	701	Prom. conf. art. 77
129	Poșa Ștefan	900	789	
130	Prahoveanu Dumitru	900	798	
131	Protopopescu Alex.	700	697	Prom. conf. art. 77
132	Răhăianu Gheorghe	900	716	
133	Roșu Marin	900	768	
134	Spănoche Gheorghe	900	795	
135	Spănoche Ion	900	804	
136	Stan Dumitru	900	—	Rețent
137	Stan Ion	1000	797	
138	Stan Mihail	900	703	
139	Stănescu Aurel	900	773	
140	Stănciulescu Manole	800	705	
141	Stoica Petre	900	714	Prom. conf. art. 77
142	Stroe Constantin	900	761	
143	Șerban Gheorghe	800	745	
144	Tenie Constantin	900	834	
145	Topârceanu Constantin	900	778	
146	Vasiliu Ion	800	742	
147	Voicu Andrei	900	763	
148	Zaharia Neculai	—	—	Tot anul concediu medical
Clasa IV-a				
149	Ancuță Dumitru	1000	787	
150	Bogățianu Constantin	800	755	
151	Brașoveanu Radu	900	731	

Clasa IV-a

Nr. crt.	Numele și pronumele elevilor	Media la purtaro	Media generală	Observațiuni
152	Cangea Neculai	700	694	Prom. conf. art. 77
153	Călfinescu Dumitru	800	764	
154	Chirilă Dumitru	900	686	
155	Constantinescu Gh.	900	757	
156	Dima Enache	800	733	
157	Dinu Romeo	900	717	
158	Dragomirescu Gheorghe	1000	848	
159	Dumitreșcu Constantin	900	744	
160	Ghețu I. Constantin	900	764	
161	Ghețu Ion	900	748	
162	Hanu Niculai	900	755	
163	Hareț Traian	800	758	
164	Jilavu Vasile	800	803	
165	Letter Ioan	700	728	
166	Lozincă Constantin	900	797	
167	Manea Victor	800	803	
168	Maroloiu Vasile	900	759	
169	Nedelcu Gheorghe	800	766	
170	Novac Tudor	1000	800	
171	Onică Gheorghe	800	728	
172	Oprea Gheorghe	800	725	
173	Popescu Dumitru	—		Decedat
174	Pârtașe Niculai	1000	881	
175	Rusu Gheorghe	1000	824	
176	Sâmpetru Simion	900	758	
177	Spânoche Vasile	900	708	
178	Topală Radu	1000	773	
179	Trofin Alexandru	800	739	
180	Trofin Mihail	800	698	
181	Tudose Gheorghe	1000	775	
182	Voineagu Ion	1000	747	
183	Voineagu Tudor	1000	784	
184	Zaharia Neculai	1000	755	Prom. conf. art. 77

Clasa V-a

No. crt.	Numele și pronumele elevilor	Media la purtare	Media generală	Observațiuni
185	Amet M. Amet	1000	747	
186	Bădulescu Haralambie	800	729	Prom. conf. art. 77
187	Băncilă Simion	800	779	
188	Borșaru Nicolai	1000	839	
189	Cioroianu Emil	900	776	
190	Constantinescu Nicolai	700	701	Prom. conf. art. 77
191	Cristian Ion	1000	794	
192	Cristian Radu	1000	776	
193	Drăgănescu Gheorghe	1000	784	
194	Dumitrescu Petre	900	771	
195	Făcăianu Dumitru	900	776	
196	Ghebeș Niculae	900	741	
197	Girip Dumitru	800	778	
198	Girip Ion	1000	813	
199	Iliaz Emurla	—	—	Retras
200	Iordache Tănăsache	1000	805	
201	Jecu Marin	800	755	Prom. conf. art. 77
202	Marin Anton	900	753	
203	Mihăilă Constantin	1000	832	
204	Mihăilescu Gheorghe	1000	782	
205	Popescu C. Gheorghe	1000	784	
206	Popescu M. Ioan	1000	843	
207	Râpă Ion	1000	818	
308	Rusu I. Constantin	1000	700	
209	Rusu I. Vasile	1000	795	
210	Stupeanu Ion	1000	813	
211	Șeran Gheorghe	800	774	Prom. conf. art. 77
212	Ștefănescu Alexandru	900	763	idem
213	Tudoran Constantin	900	784	
214	Voiculescu Stelian	900	804	idem

Clasa VI-a

No. crt.	Numele și pronumele elevilor	Media la purtare	Media generală	Observații
215	Avrigeanu Alexandru	1000	779	
216	Botea Neagu	933	791	
217	Bejan Zisu	967	830	
218	Bucățică Ion	1000	839	
219	Bușiepure Remus	1000	811	
220	Căciulă Constantin	933	799	
221	Caraman Iancu	900	836	
222	Costache Tudor	1000	837	
223	Cusmici Trofin	1000	792	
224	Crețulescu Arcadiu	700	779	
225	Chirilă Toma	900	767	
226	Drăghia Hristu	900	790	
227	Gheorghe Vasile	1000	833	
228	Muca M. Gheorghe	856	763	
229	Mihăilescu Ștefan	900	781	
230	Năițescu Ioan	900	805	
231	Nicolescu Ioan	900	848	
232	Popovici Dumitru	900	786	
233	Popa R. Traian	800	828	
234	Popa Vasile	900	816	
235	Pușcașiu Gheorghe	1000	833	
236	Zamfirescu Constantin	800	789	

REZULTATUL
examenului de corijență din 1922

No. corent	Clasa	Numele și pronumele elevilor	Kămas corijență la obiectele :	Rezultatul examenului de corijență din Septembrie
1	I-a	Caraman Ștefan	L. română și Istoria	promovat
2		Hanu Constantin	L. română și L. franceză	promovat
3		Hanu Trandafir	L. română și Matematică	promovat
4		Lică Trifu	L. română și Geografică	promovat
5		Marin George	Istoria șt. naturale	promovat
6		Nădrag Marin	L. română și matematica	promovat
7	II-a	Dobrescu Emilian	Matematica și Geografia	promovat
8	III-a	Drăgănescu Alexandru	Matematica și șt. naturale	repetent
9		Atapasiu Vasile	Matematica și fizica	promovat
10		Munteșcu Nicolae	Matematica și L. franceză	promovat

STATISTICA

Clasa	Inscriși	Promovați	Corijenți	Repetenți	Retrași	Decedați
I-a	51	38	6	6	1	—
II-a	46	43	1	2	—	—
III-a	51	47	2	1	1	—
IV-a	36	35	—	—	—	1
V-a	30	29	—	—	1	—
VI-a	22	22	—	—	—	—
Total	236	214	9	9	3	1

Extras

din regulamentul pentru administrarea interioară a școlilor normale de învățători și învățătoare

Art. 1. — În toate școlile normale de învățători și învățătoare elevii sunt numai interni, bursieri sau solvenți.

Locurile vacante se dau prin concurs. Elevii cari au terminat 4 clase de seminar, de gimnaziu sau de școală secundară de fete gr. I, sunt admiși a concura pentru clasa V a acelor școli normale de învățători s'au învățătoare, care au numai clasa V și VI și anume; la Fălciu, Focșani și Râmnicul-Vâlcea.

Cunoștințele ce ar figura în plus în programul școlilor normale, se vor da în cursul celor doi ani de studiu, introducându-se modificările necesare în orar.

În clasa IV pot fi primiți și elevii cu trei clase secundare. Elevii solvenți a școlilor normale care se vor distinge la finele anului școlar prin sârguință și bună purtare și vor dovedi că sunt lipsiți de mijloace, vor putea fi primiți între bursieri pentru anul școlar următor, în baza recomandățiunei conferinței școlare, înaintată ministerului cel mai târziu până la 15 Iunie.

Art. 2. — Numărul locurilor vacante, atât de bursieri cât și de solvenți, în fiecare școală normală, cum și un extras din acest regulament al articolelor privitoare la ținerea concursului, se vor publica prin Monitorul oficial și prin Buletinul Ministerului între 1 — 5 Iulie al fiecărui an.

Art. 3. — Cererile de înscriere la concurs pentru locurile vacante din școlile normale de învățători și învățătoare se vor

adresa cel mai târziu până în seara zilei de 28 August la direcțiunea școlii unde dorește a concura.

În orice cerere de înscriere la concurs, pentru ori ce școală normală, se va specifica dacă aspirantul sau aspiranta candidează pentru bursă sau spre a fi primit ca solvent, în condițiunile prevăzute în regulamentul de față pentru solvenți.

În cazul dintâi se vor anexa la cerere pe lângă celelalte acte prevăzute la art. 4 de mai jos și următoarele :

a) Un certificat al perceptorului fiscal respectiv prin care să se arate amănunțit, dările ce reprezentantul legal al candidaților ei plătește către stat, județ și comună ;

b) Un certificat al primăriei locale prin care să se arate amănunțit numărul copiilor și vârsta fiecăruia, cum și averea care o posedă reprezentantul legal al copilului. În acest certificat se va specifica dacă aspirantul este fiu de român, după cum se cere la art. 4 al III.

Art. 4. — Cererile de înscriere la concurs vor fi semnate totdeauna de către reprezentanții legali ai candidaților (tata, mama, tuturul școlarului) cu arătarea profesiei și a locuinței subșteritorului.

Aceste cereri vor fi însoțite de următoarele acte: Pentru clasa I de la școlile normale de învățători :

1) Extractul de naștere din care să se constate că aspirantul are vârsta de 13 — 15 ani atât pentru școlile normale de învățători cât pentru școlile normale de învățătoare ;

2) Actul de vaccină sau dovadă că a zăcut de vârsat ;

3) Un certificat al primăriei locale, prin care să dovedească calitatea de fiu de român ;

Fii de români din afara din regat, chiar dacă sunt născuți din părinți cari n'au obținut recunoașterea, cari însă sunt stabiliți în România, sunt admiși la concurs, dacă satisfac și celelalte condițiuni din acest regulament ;

4) Certificatul de absolvire al unei școli primare urbane sau al unei școli rurale complete.

Art. 5. — Candidații pentru clasa IV vor trebui să aibă vârsta corespunzătoare a elevilor școlilor normale din această clasă.

Candidații pentru clasa V a școalelor normale vor avea vârsta între 16—20 ani. Ei trebuie să prezinte:

- 1) Extractul de naștere ;
- 2) Actul de vaccină sau dovadă că a zăcut de vărsat ;
- 3) Actul prin care să se dovedească calitatea de fiu de români ;
- 4) Certificatul de studiu. Purtarea candidaților notată în certificatul de studiu, va fi cel puțin «bună».

5) Pe cererea de înscriere se va specifica de către reprezentanții legali ai acestor candidați, dacă elevul concurează pentru o bursă sau pentru un loc de solvent. În cazul întâiu vor anexa la cerere, pe lângă actele enumerate mai sus și pe cele specificate la art. 3, litera a și b din acest regulament.

Art. 6. — În școala normală «Elena Doamna» se vor primi la concurs numai absolventele secției primare a azilului «Elena Doamna», precum și fice de învățător și institutor cu 10 ani vechime și fice de săteni care vor fi absolvit cursul primar complet, conform art. 44 al III din legea învățământului primar.

Art. 7. — Se poate acorda dispensă de vârstă cel mult până la 6 luni, de către direcția școlii. Dispense mai mari nu se pot acorda de cât de minister.

Art. 8. — În tot intervalul înscrierilor se va ține de către fiecare director sau directoare de la școala normală de învățători într'un tabel de înscriere ad-hoc, numele și pronumele candidaților cu arătarea tuturor datelor cerute de articolele precedente, iar în seara zilei de 28 August se va închide înscrierea.

Art. 9. — Pentru fiecare școală normală de învățători și învățătoare concursul se va ține în localul școlii de la 1 Septembrie ora 8 a. m. și până la 12 Septembrie cel mai târziu, înaintea unei comisii întocmită de minister și compusă din : Directorul școlii ca președinte, directorul școlii de explicație și doi dintre profesorii școlii ca membrii. În lipsa directorului președinte, locul său va fi ținut de un alt membru al comisiei numit de minister.

La școlile normale la cari directorul școlii va fi în același timp și directorul școlii de aplicație, ministerul va numi dintre profesorii școlii trei membri în comisiunea examinatoare.

Oficiul de membrii în comisii va fi gratuit și obligatoriu.

Art. 10. — În dimineața primei zile a concursului începând de la ora 8 a. m. se va proceda la axaminarea medicală cum și la cerutarea optitudinei muzicale a candidaților. Aceste examinări se vor face în mod simultan, sub supravegherea președintelui.

Cercetarea medicală se va face de către medicul școlii respective. Candidații trebuie să aibă o vclere excelentă și să fie normal dezvoltati la corp, în raport cu etatea. Medicul va respinge pe toți cei slabi de constituție, nedezvoltați, atinși de vre-o boală ereditară, schiopi, gângavi, cari vorbesc pe nas sau de orice alt defect fizic, care i-ar face nepotriviți pentru cariera didactică.

Art. 11 — Cercetarea optitudinei muzicale a concurenților se va face de către maestrul sau maestra de cânt sau violină, de la școala respectivă.

Nu se resping de cât candidații cari ar dovedi că sunt atât de lipsiți de urechea muzicală, încât nu ar fi în stare să învețe nici cântul nici vioara.

Pentru fiecare din cele două cercetări preliminare, se încheie proces-verbal semnat de medic sau maestru și de președinte cu specificarea rezultatului.

Art. 12 — Comisiunea examinatoare decide definitiv asupra celor respinși fie la examinarea medicală, fie la cercetarea aptitudinii muzicale, luând dacă va găsi necesar lămuriri de la medic și maestru.

Art. 13. — În ziua de 2 Septembrie la ora 8 a. m., fiecare comisiune va începe lucrările cu o probă scrisă. Toate probele scrise se vor face în ziua de 2 Septembrie.

Art. 14. — Candidații vor fi supuși la probe scrise și orale.

Art. 15 — Probele scrise vor fi :

A. — Pentru aspiranții la locurile vacante din clasa I.

a) Din limba română : o pagină dictată în care să se aprecieze ortografia, punctuația și caligrafia. Bucata dictată se va alege dintr'o carte de citire din ultima clasă primară sau din prima clasă secundară ;

b) O problemă de matematică de puterea ultimei clase primare.

B. — Aspiranții pentru clasa IV vor depune examen scris din limba română, matematică și caligrafie de greutatea celor făcute în clasa III secundară.

C. — Aspiranții pentru clasa V vor depune următoarele probe scrise de greutatea clasei IV secundară :

- 1) O problemă de matematică;
- 2) O compoziție în limba română;
- 3) O probă desen după natură.

Art. 16. — Subiectele chestiunilor de tratat la probele în scris se vor fixa de comisiunea examinatoare, în cancelaria școlii respective, imediat înainte de a se da fiecare probă.

Art. 17. — Pentru fiecare probă scrisă se acordă cel mult o oră jumătate.

Art. 18. — În sălile în cari se fac lucrările în scris nu intra de cât candidații și supraveghetorii. Candidații vor aduce necesariile pentru scris.

Candidații sau candidatele cari vor avea asupra lor cărți, acte, vor fi la moment eliminați de la concurs de către președintele și se va face despre această mențiune procesul-verbal.

Art. 19. — Fiecare candidat va primi înainte de a se începe lucrarea în scris câte o singură coală de hârtie ștampilată cu sigiliul școlii, unde se ține concursul și semnat de președintele comisiunii.

Art. 20. — Fiecare candidat semnează teza în colțul drept de jos al filei a doua; Colțul apoi îndoit în mod uniform va fi lipit cu bulină de către supraveghetor.

Art. 21. — Concurenții vor putea fi împărțiți în grupe de cel mult 40 în mai multe săli și vor fi supravegheați în fiecare sală de către unul din membrii comisiunii cari la nevoie își vor putea lua ajutoare dintre profesorii școlii. În acest scop toți membrii corpului didactic al școlii sunt obligați a ajuta comisiunea de supraveghere, îndată ce primesc avizul președintelui. Lipsa, în caz de chemare, se va considera ca absentare nemotivată de la clasă.

Art. 22. — Președintele va distribui supraveghetorilor pentru fiecare probă atâtea plicuri câți candidați lucrează în sală cu numele și pronumele a câte unui candidat, pe fiecare plic.

După terminarea fiecărei probe, tezele candidaților se pun în plicurile respective de către supraveghetori, afară de caligrafie și desennuri.

După ultima probă, supraveghetorul scoate tezele anterioare ale aceluiași candidat din plicurile lor și împreună cu ultima teză le pune într'un singur plic, pe care nu va mai figura numele.

Plicurile conținând astfel toate tezele aceluiași candidat, se dau președintelui, care le amestecă și le păstrează până la momentul cercetării probelor scrise.

Art. 23. — Cercetarea probelor scrise se face de comisiuni în complectul ei, punându-se pe fiecare lucrare nota acordată de la 4—10. Numai după darea notelor se vor deschide și citi numele candidatului. Suma notelor de la toate probele, împărțită cu numărul probelor, dă media lucrărilor scrise.

Art. 24. — Pentru aspiranți și aspirante la locurile vacante de la școlile normale de învățători și învățătoare, probele scrise sunt eliminatorii. Se vor admite la oral candidații și candidatele cari vor avea media la înscris cel puțin 5,50 iar la fiecare lucrură în parte cel puțin patru.

Art. 25. — Președintele anunță imediat prin afiș, după intrarea școlii unde se ține concursul, numele candidaților admiși la probele orale.

Art. 26. — Probele orale vor fi :

a) Pentru aspiranți și aspirante la locurile vacante din clasă

1. Întrebări asupra limbii române, citire cu voce tare și analiză ;

2. Aritmetică și geometrie (exerciții și probleme ușoare)

3. Istoria și geografia țării.

Întrebările se vor face după programa analitică a școlii primare.

Art. 27. — Candidații și candidatele pentru clasa IV vor fi examinați din : limba română, matematici și științe după programa analitică a clasei a treia secundară în care și-au făcut studiile. Candidații și candidatele pentru clasa V, vor fi examinați din : limba română, istoria, geografia, matematici și științe, după programa clasei a IV secundară a școlilor în care și-au făcut studiile.

Art. 28. — Examinarea se va face în fața a cel puțin membrii, prezența președintelui fiind obligatorie.

Art. 29. — La notarea și calcularea mediei examenului oral

pe va observa norma dela examenul înscris. Media examenului oral se va aduna cu a examenului înscris și suma împărțită prin 2 va da media generală a candidatului.

Ordinea clasei liceăruia se stabilește după această medie generală. Când mai mulți candidați au aceeași medie generală, atunci la terminarea numărului de ordine se va avea în vedere media notelor dobândite de ei la limba română și matematică, la înscris și oral, dacă și acestea vor fi egale, comisiunea va decide.

Art. 30. — Candidații cari au obținut media generală de cel puțin 7, se va recomanda ministerului spre admitere în școală la ordinea clasei liceăruia, în limitele locurilor vacante și în condițiunile următoare cu privire la calitatea de bursieri sau solvenți.

Comisiunile examinare ale concurenților sau concurențelor pentru școlile normale de învățătoari sau învățătoare, vor recomanda bursieri pe acei aspiranți și aspirante cari vor fi dovedit prin acte că sunt într'adevăr lipsiți de mijloace, iar ca solvenți pe ceilalți, dacă bine înțeles, reprezentanții lor legali vor declara că primesc condițiunile de solvenți, se vor recomanda candidații imediat următori la clasificare ca solvenți tot după norma de mai sus.

În contra hotărârii comisiunii cu privire la solvenți se poate face apel la minister.

Art. 31. — Dacă locurile vacante nu se pot ocupa toate în condițiunile art. precedent, ele vor putea fi completate cu solvenți dintre candidații cari au obținut la concurs media generală între 7—6, luați în ordinea de clasificare și cari declară că primesc condițiunile prevăzute mai jos pentru solvenți.

Art. 32. — Rezultatul concursului se va anunța candidaților printr'un anunț pus la acea școală imediat după terminarea lucrărilor de către președintele comisiunii; lucrările se vor înainta ministerului spre aprobare cel mai târziu până la 14 Septembrie, iar elevii recomandați vor fi primiți provizoriu în internat de către directorul școlii. Odată cu acest rezultat se vor înainta și actele de angajament al căror formular se găsește la Mășitul acestui regulament.

Art. 33. — Rezultatele examenilor vor fi confirmate de minister cel mai târziu până la 18 Septembrie. Cursurile claselor

a doua până la a șasea inclusiv vor începe efectiv în ziua de 5 Septembrie. Cursurile clasei a I-a și acele ale clasei a V-a dela școlile normale cari au numai clasele V și VI, vor începe în ziua de 15 Septembrie cel mai târziu.

Art 34 — În școlile de băieți, directorul va cere elevilor admiși să-și aducă la înstatarea în școală următoarele obiecte :

- 1) 4 cămăși ;
- 2) 4 perechi ismene ;
- 3) 6 perechi batiste ;
- 4) 4 perechi ciorapi ;
- 5) 6 perechi obiele ;
- 6) 3 cearceafuri de plapumă ;
- 7) 3 cearceafuri de pat ;
- 8) 2 fețe de perină ;
- 9) o plapumă ;
- 10) o saltea de lână sau pae ;
- 11) o pernă ;
- 12) o cuvertură de pat ;
- 13) o cutie de carton pentru pieptene ;
- 14) 3 șervete ;
- 15) 1 tacâm (pahar, cuțit furculiță, lingură, 3 arfurii) ;
- 16) 3 prosoape ;
- 17) o pereche cisme și o pereche ghete ;
- 18) o violină cu cutia sa ;

Toate necesariile pentru instrucția în școală : ață, ace, bri-ceag (cuțitaș) săpun, praful de dinți, perii de haine, perii de dinți, perii de vax.

Cuvertura de pat și tacâmurile se vor procura după model, fie direct de elev, fie prin direcția școlii, prin licitație cu oferte.

Purtarea elevilor în genere.

Art. 182. — Dela fiecare elev se cere sărguință la învățatură, supuneri către superiori, purtarea corectă atât în școală, cât și în afară de ea, Față de profesorii, maeștrii, pedagogii și în toți superiorii, elevii sunt datori a fi respectoși și ascultători.

Ori când un școlar întâlnește pe oricari din profesori, maeștri sau pedagogi, este dator să-i asculte. Orice semn de nesu-

panere sau necuviință către oricari profesori, maestru sau pedagog, în școală sau în afară de școală, se va pedepsi cu severitate.

Art. 183. — Față cu camarazii lor de orice clasă, școlarii trebuie să aibă o purtare blândă și cuviincioasă, cum se cuvine să fie între frați. Ei trebuie să se ajute unul pe altul în toate împrejurările, să nu aibă certe, să nu se părăscă.

Art. 184. — Sunt oprite cu severitate cuvintele triste, necuviincioase sau ofensătoare, ocările, batjocurile, loviturile și violentele de orice fel.

Față cu impiegații și servitorii școlai, purtarea elevilor va fi modestă și cuviincioasă. Față cu persoanele străine va fi totdeauna de o politeță deosebită. Este cu totul oprit școlarilor a se purta cu răutate, a ocări sau maltrata pe oricine; oameni sau animale, fie în școală fie aiurca.

Când un școlar se adresează către director sau vreunul din profesorii săi, ori către persoane străine, de distincțiune, va trebui să aibă ținută corectă, modestă și cuviincioasă, să stea la o distanță de 3 pași și fără a ține mâinile în buzunar, la spate sau în alt chip necuviincios, ci alăturându-le de corp în jos.

Salutul pe stradă, în școală, etc., se va face ridicând complet pălăria sau căciula de pe cap.

Art. 185. — Se vor pedepsi cu îndoită severitate abaterile cari au de bază minciuna, fraudă sau încercarea de a înșela sub orice formă ar fi.

Falșitatea caracterului, fiind un defect, vătămător și rușinos, nu se va cruța nici un mijloc spre a se stărpi din sufletul școlarilor.

În afară din școală, elevii sunt datorii să aibă purtarea înțeleaptă și cuviincioasă, ca să nu-și atragă supararea și disprețul oamenilor.

Art. 186. — Fiecare elev va aduce totdeauna singur și, de bună voie la cunoștința superiorilor săi orice greșală ar fi comis, ori cari ar fi pedepsa ce ar trebui să urmeze.

Accasta e o sfântă datorie ce o are nu numai față cu superiorii săi, ci și cu conșcolarii săi, cari de altminteri, ascunzându-se făptuitorul, deși nevinovat, ar putea fi expuși a suferii pedepse.—Buna camaraderie nu însemnează unirea elevilor pentru a comite fapte nepermise sau a acoperi pe cele îndeplinite. Din

elevii nu vor suferi ca în mijlocul lor să se comită fapte reprobabile și nu vor tăgădui adevărul fiind întrebați.

Art. 187. — Precum elevii inferiori sunt datori a avea o purtare respectoasă față cu cei superiori a-i saluta și a primi cu respect observațiile lor tot, astfel cei superiori, sunt datori a-și ține demnitatea și bunacuviință în fața inferiorilor, a-și cântări bine cuvintele ce le adresează și a le servi de model prin toată purtarea lor.

Art. 188. — Elevii se vor purta totdeauna curat îmbrăcați spălați și tunși scurt. Toți sunt datori să poarte uniforma școlii, fără excepții și în tot locul. Fiecare elev sau elevă va purta cusut pe guler un număr de ordine, care îi va aparține cât se va afla în această școală.

Purtarea a orice obiect străin uniformei școlii, precum: mănuși, pălărie de altă formă, haine, etc., este aspru oprită.

Art. 189. — Elevii sunt datori de a îngriji de caetele, cărțile, hainele și de toate efectele ce le dă școala, având a le ține în bună stare, a le repara când se strică și a da seamă oricând de ele. Pentru ușurarea controlului, fiecare elev își va forma inventariul hainelor, efectelor căpătate și va păstra acest inventar semnat de dânsul și de persoana însărcinată cu distribuirea efectelor de remanță și materialul de studii în saltarul său de clasă.

Cărțile se vor păstra în cea mai perfectă ordine și curățenie. Școlarii sunt datori a le preda la finele anului școlar în bună stare. Contravenienții vor fi pedepsiți după gravitatea faptului. Nu se păstrează în saltarul dela pupitru decât numai cărțile și rechizitele de școală. Fiecare elev e dator a păstra în cea mai mare curățenie caietele lui de școală, toate tezele bimestriale, cum și orice lucrări scrise extemporale ar face în cursul anului școlar.

Art. 190. — Curățenia e o datorie de căpetenie a elevilor. Scrierea pe bănci (pupitre), pereți, uși, ect., și în orice loc este aspru oprită.

Art. 191. — Fumatul e cu desăvârșire interzis atât în școală cât și în afară de școală.

Art. 192. — Sunt oprite școlarii a face atât între ei, cât și cu străinii schimburi și cumpărări de cărți sau orice alte obiecte

ale lor. Contravenitorii vor fi pedepsiți, iar obiectele se vor confisca.

Art. 193. — Nu este permis școlarilor de a vizita localurile publice, a participa la întrunirile publice nici chiar cu părinții lor. Ei nu vor putea merge decât la localurile de preumblare și în grădinile publice.

Art. 194. — Sunt oprite școlarilor jocurile de cărți și orice joc de noroc în orice loc, fie între dânsii, fie cu persoane străine.

Art. 195. — E strict interzis școlarilor de a forma între sine orice fel de asociațiuni sau de a lua parte la cele întemeiate de alții. Nu le e permis de a publica articole prin ziare, fie politice, fie de orice altă natură, afară de cele pur științifice sau pedagogice. Elevii din ultima clasă vor putea publica lucrări didactice de ale lor, după ce vor fi obținut autorizare din partea directorului.

Art. 196. — Nu e permis școlarilor a fi abonați la jurnale și reviste sub nici-un cuvânt.

Art. 197. — Se vor pedepsi cu îndoită severitate greșelile comise cu vădită precugetare, cele repetate și mai ales cele comise prin înțelegere între mai mulți. Insubordonarea unuia sau a mai multor școlari atrage după dânsa imediata eliminare a școlarului sau a școlarilor din internat. În cazul când directorul găsește că pedepsele pe care le poate singur aplica nu sunt suficiente, atunci convoacă de urgență conferința spre a aviza la măsuri mai severe sau raportează ministerului.

Art. 198. — Este interzis școlarilor a corespunde ori și cu cine fără știrea directorului. Directorul va lua cunoștință de cuprinsul tuturor scrisorilor.

Strângerea corespondenței se face de trei ori pe săptămână, în ultimul timp când elevii sunt adunați în front pentru a merge la gustare.

Art. 199. — Elevii cari au trebuință de cărți din biblioteca școlii sunt datori a prezenta cererile lor Joi și Duminică prin șeful clasei respective.

Art. 200. — Când merg în vacanțe pe la casele părinților lor sau când sunt în concediu pentru boală, ori când intră la infirmerie, sau sunt eliminați, școlarii sunt datori a da totdeauna pe seamă efectele școlii ce au asupra lor în dormitoare, clase,

meditații, etc. Se va pedepsi cel care nu va executa această dispoziție.

Art. 201. — Nimeni nu poate pleca în concediu de boală sau în vacanță fără un bilet de voe, semnat de director, cu număr de ordine și purtând sigiliul școlii.

Art. 202. — Se vor organiza din când în când de către elevi, producțiuni de muzică vocală și violină. Cu această ocazie se vor face și recitări de poezii, de bucăți alese în proză, etc. Se vor face și producțiuni de gimnastică.

Art. 203. — Școlarii sunt datori să urmeze regulat la toate lecțiunile și lucrările clasei lor; nu le e permis a se sustrage dela nici una, nici în total, nici în parte: ei sunt datori să-și dea aceeași sărguintă și atenție pentru toate.

Art. 204. — Școlarii a căror purtare ar fi o cauză de scandal sau de perversiune pentru colegii lor vor fi eliminați de director. După gravitatea faptului pedeapsa va putea merge până la eliminarea definitivă din școală.

Art. 205. — Școlarii bolnavi de boale contagioase nu vor fi admiși la lecțiuni până la completa vindecare.

Art. 206. — Stricăciunile de orice fel făcute pereților, mobilierului, geamurilor, etc., se vor plăti de culpabili cari vor fi și pedepsiți. Dacă culpabilul nu se cunoaște, clasa întregă va răspunde de stricăciunile făcute într'nsa. Dacă stricăciunile sunt făcute la coridoare, etc., și nu se cunosc culpabilii, va plăti toată școala.

Art. 207. — Absențele școlarii după vacanță se vor considera ca nemotivate, afară de cazurile când cei ce absentează vor justifica prin certificat medical în regulă că au fost bolnavi. Elevii sunt datori a înștiința Direcțiunea imediat de motivul lipsei. Motivările cari vor sosi mai târziu de 3 zile după ce au fost făcute absențele, nu se vor lua în socoteală.

Școlarul care va întârzia în vacanță 10 zile, fără a înștiința direcțiunea, se va considera ca retras din școală. Această măsură se va aduce la cunoștința părintelui prin scrisoare oficială din partea directorului.

Reînscriserea nu se va putea face decât în urma unei cereri motivate și după aprecierea directorului. Când în cursul anului școlar un elev a lipsit un număr de 6 zile nemotivate și dacă

mai ales se observă că în chip sistematic întârzie cu întoarcerea în internat după fiecare vacanță va putea fi eliminat chiar și pentru totdeauna din școală pentru rea purtare.

Art. 208. — Când un școlar din cauză de boală, constatată de medicul școlii e silit să nu frecventeze cursurile școlii în timp mai îndelungat el poate cere și directorul poate aproba, ca, la finele fiecărui bimestru să fie supus la probele orale și scrise asupra materiilor trecute în acest în acest bimestru și ca notele obținute la aceste probe să fie trecute în cataloage și în matricole și să fie ținute în seamă la promoție.

Pedepsele școlarii

Art. 209. — Orice abatere dela datoriile școlarii instituește o infracțiune disciplinară și se pedepsește după gravitatea vinei cu următoarele penalități :

- a) Admonestarea în particular ;
- b) Admonestarea în clasă ;
- c) Afișarea în clasă pe tabloul de disciplină în timp de 3 zile. Fiecare afișare pe tabloul de disciplină aduce după sine o scădere a notei de purtare de 0.50
- d) Oprirea de a ieși în oraș o Duminică sau o sârbătoare, ori mai multe ;
- e) Arestul pentru un timp nu mai lung de 3 ore ;
- f) Admonestarea în front în fața tuturor școlarii ;
- g) Scăderea notei la purtare ;
- h) Eliminarea din școală până la 2 luni ;
- i) Eliminarea pe un din școală și din toate școlile normale.
- k) Eliminarea definitivă din toate școlile de acelaș fel.

Art. 210. — Pedepsa arestului se va face într'o cameră a școlii, unde școlarii va fi ținut a sta singur.

Ea va putea să se aplice pentru una, două sau trei ore Școlarii însă nu va trebui să facă într'o zi mai mult de oră de arest ; dacă pedepsa e mai mare, ea se va face în mai multe zile consecutive. În timpul arestului școlarii va trebui să facă asupra unuia din materiile clasei o lucrare înscrisă, căreia i se va da notă în catalog. Pedepsa arestului nu se va putea aplica unui școlar pentru mai mult de 12 ore în cursul aceleiași luni.

Orice pedeapsă cu arestul aduce și scăderea notei la purtare, pe săptămâna când s'a aplicat pedeapsa.

Art. 211. — Orice pedeapsă pronunțată contra unui școlar se consemnează în foaia lui personală.

Art. 212. — Când un școlar se va face vinovat de mai multe ori de aceeași vină, în locul pedepsei ce i s'a aplicat la primele date, i se va aplica alta mai mare.

Art. 213. — Toate pedepsele de mai sus se vor aplica de directorul școlii afară de pedepsele eliminării mai mari de 2 luni din școală care se va da de conferința profesorilor și cu aprobarea inspectorului, cărui i se va comunica de urgență cazul.

Art. 214. — Pentru pedeapsa eliminării definitive din școală și din toate școlile de aceeași fel din țară, cel condamnat are drept de recurs la minister în termen de 10 zile, contra hotărârii conferinței școlare, Ministerul va decide, după ce va cere referință dela director. Odată ce pedeapsa va rămâne definitivă ea se va publica în Monitor și Buletin.

Art. 215. — Despre aplicarea oricărei pedepse mai mari decât cea dela litera h inclusiv, direcțiunea școlii va aviza imediat, prin primăriile respective, pe părinții sau tutorii școlarului.

Art. 216. — Când un școlar părăsește clasa în urma pronunțării vre-uncia din pedepsele dela literile h și i art. 209, în certificatul ce i se va elibera se va menționa acea pedeapsă și se va arăta dacă școlarul are sau nu dreptul de a fi trecut în altă școală. Eliminarea definitivă din școală și din toate școlile normale, prevăzută la art 208, aliniatul k, aduc după sine ștergerea școlarului din cataloage și închiderea partidei lui în matricolă. El nu va fi admis la nici-un examen de promoțiune, în nici-o școală normală, și nici nu poate fi înseris în vreuna.

Art. 217. — Școlarul eliminat pe mai mult de două luni, rămâne deadreptul repetent, fără a mai avea dreptul să se prezinte la examen. De aceea, pedeapsa eliminării pe mai mult de două luni aduce după sine ștergerea școlarului din cataloage și închiderea partidei lui în matricula școlii.

La Septembrie următor, dacă va cere, va putea fi înseris ca repetent în aceeași clasă, într'o altă școală normală, după ce

mai întâiu va lua avizul directorului de școală unde fusese înscris mai înainte. Va repeta clasa în calitate de solvent.

Dacă unui școlar i s'a aplicat o pedeapsă și dacă după aceea un timp îndelungat el nu a mai primit altă pedeapsă și a dat dovezi evidente de bunăvoință a se îndrepta și de o aplicare la studiu, conferința școlară, după propunerea directorului, va putea ridica pedeapsa, adică să o anuleze în condica disciplinare și în foaia personală prin câte o mențiune specială.

În acest caz situația școlarului redevine ceeace ar fi fost, dacă nu i s'ar fi aplicat pedeapsa de loc.

Hotărârea conferinței școlare, ca să fie valabilă, trebuie să fie aprobată de inspector.

Art. 218. — Articolele din acest regulament cari privesc pe școlari, se vor afișa în fiecare sală de clasă de meditație, cum și la intrările școlilor normale.

Deasemenea se vor citi în primile trei luni, cel puțin odată pe lună, în fața tuturor școlarilor reuniți.

